

**Pécsi Tudományegyetem Bölcsészeti – és
Társadalomtudományi Kar
Pszichológia Doktori Iskola
Evolúciós és Kognitív Pszichológia Doktori Program**

PÁRKAPCSOLATOK ALAKULÁSA A 21. SZÁZADBAN

**Ellenszolgáltatáson alapuló párkapcsolatok az evolúciós
pszichológia szemszögéből**

Ipolyi Dóra

Doktori (Ph.D) értekezés tézisei

Témavezető: Dr. Meskó Norbert, PhD

Pécs

2022

1 Elméleti bevezető

Szerelmi stílusok, szocioszexualitás és szexuális motivációk

A férfi és nő kapcsolataiban szerepet játszó pszichológiai folyamatokat feltáró korábbi tanulmányok elsősorban olyan jelenségekre összpontosítottak, mint a romantikus szerelem, a szocioszexualitás és a szexuális motiváció, nem pedig a tranzakciós szex. Ezért ezeknek a kapcsolódó elméleteknek a kombinációja fontos ahhoz, hogy megfelelően kontextusba helyezzük a sugar kapcsolatban való részvétel motivációjával kapcsolatos kérdéseket. A szerelmi stílusok különböző érzelmi tónusokkal jellemezhető attitűdök és meggyőződések rendszereiként írhatók le, amelyek bizonyos személyiségjegyekkel állnak kapcsolatban (Lee, 1988). Három elsődleges szerelmi stílust különböztethetünk meg: Eros (szenvedélyes, romantikus; az ideális és tökéletes szerelem keresése), Ludus (játszmázó, elköteleződés nélküli szerelem; a szerelemre egyfajta játékként tekint) és Storge (a barátság szerelemmé fejlődik). A másodlagos szerelmi stílusok a három elsődleges stílus kiegyensúlyozott keverékei: A Pragma (gyakorlatias, racionális szerelem) a Storge és a Ludus kombinációja, a Mánia (megszállott vagy függőséget okozó szerelem) az Eros és a Ludus kombinációja, az Agape (önfeláldozó vagy önzetlen szerelem) pedig az Eros és a Storge kombinációja. A modell tehát összesen hat különböző szeretettípusból áll, amelyek a szerelem egyéni különbségeit írják le (pl. Raffagnino és Puddu, 2018). Ez a besorolás, osztályozás viszonylag összetett, átfogó, és összhangban van a mindennapi nyelvhasználattal (Hendrick és mtsai, 2006). Frey és Hojjat (2018) pozitív korrelációt talált az elköteleződés preferenciája és az összes szerelmi attitűd között, kivéve a Ludus-t, amely negatívan korrelált az elköteleződéssel. Ezeket az eredményeket más kutatási tapasztalatok is alátámasztották, amelyek pozitív kapcsolatot találtak a Ludus és a korlátlan szocioszexuális orientáció között (pl. Jonason és Kavanagh, 2010; Lee és mtsai., 2013; Proyer és mtsai., 2018; Smith és mtsai., 2019).

A szocioszexualitás kifejezés eredetileg a férfi és női szexuális viselkedés sokféleségére utalt (Jonason és mtsai, 2019). Pontosabban az érzelmi elköteleződéstől mentes szexuális érintkezések iránti nyitottságban mutatkozó egyéni különbségek leírására használták. Ezt a kezdeti általános konstrukciót kiterjesztették a rövid és hosszútávú párkapcsolati érdeklődésre, valamint a múltbeli szexuális viselkedésre és a vágyra, mint új összetevőre (Penke és Asendorpf, 2008). A szocioszexualitás pszichológiai összefüggéseiről szóló korábbi tanulmányok kimutatták, hogy a férfiak nyitottabbak az alkalmi szexre, mint a nők, ezt a nemi különbséget pedig több kultúrát felölelő, globális kutatásokban is érvényesnek

találták (Schmitt, 2005; Lippa, 2009). Továbbá, a korlátlan szocioszexualitás pozitívan kapcsolódik a párzási erőfeszítések maximalizálásához, míg a korlátozott szocioszexualitás szorosabban kapcsolódik a szülői erőfeszítésekhez (Valentova és mtsai., 2020). Végül, a korlátlan szocioszexualitás pozitívan korrelál az online társkereső oldalak felhasználói körében az alkalmi szex iránti nyitottsággal (Hallam és mtsai., 2018). Egy kapcsolódó tanulmány azonban azt találta, hogy a korlátlan szocioszexualitás csak akkor állt összefüggésben a résztvevők alkalmi szexre való hajlandóságával, ha az alacsony szintű elkötelezettséggel párosult egy hosszútávú kapcsolatban (Rodrigues és Lopes, 2017). A szexuális motivációt általában úgy határozzák meg, mint a férfiak és a nők által a szexuális tevékenységre való hajlandóságra vonatkozó tudatos és szubjektív okokat (pl. Meston és Buss, 2007; Hatfield és mtsai., 2012; Meston és Stanton, 2017). A szexuális aktivitás szorosan összefügg számos biopszichoszociális tényezővel és a kapcsolat kontextuális elemeivel, beleértve a kapcsolat típusát és időtartamát, valamint a partnerek kötődési stílusát (Meston és Stanton, 2017). Számos tanulmány mutatott ki nemi különbségeket a szexuális motivációban (pl. Meston és Buss, 2007; Meston és mtsai., 2009, 2019), ami arra utal, hogy a nők szexuális aktivitása elsősorban a kapcsolattal összefüggő okokra épül, míg a férfiaknál inkább az én-központú okok állnak a középpontban. Armstrong és Reissing (2015) a kapcsolattípus és a szexuális motiváció közötti összefüggéseket vizsgálta, hangsúlyosabb fizikai motívumokat találtak azoknál, akik az alkalmi szexuális kapcsolatokat részesítették előnyben, míg a jelenleg elkötelezett kapcsolatban élők erősebb érzelmi motívumokat mutattak. A leendő partnerhez való érzelmi kötődés kialakulása nem feltétele az alkalmi szexben való részvételnek, mivel egyik partner sem várja el, hogy hosszútávú előnyöket kínáljon, elkötelezett kapcsolatban legyen.

Tranzakcionális szex

A tranzakcionális szex olyan szexuális tranzakciókat jelent, amelyekben az egyik partner erőforrásokat, javakat és támogatást biztosít a másik közvetlen szexuális elérhetőségért cserébe. Ez az összetett bio-pszicho-szociális folyamat feltehetően az ember evolúciós történelme során alakult ki, és a modern társadalmi viszonyok között is hatással van a nemek kapcsolatára, illetve a párválasztásra. A nemenként eltérő párválasztási preferenciákban (pl. a vágyott partnerek számában) mutatkozó különbségek fontos tényezői a jelenség evolúciós hátterének (pl. Buss és Schmitt, 1993, 2019; Conroy-Beam és mtsai., 2019a, b; Walter és mtsai., 2020). Trivers (1972) rámutat arra, hogy a nők és a férfiak párválasztási preferenciái jelentős különbségeket mutatnak a reproduktív biológia nemi különbségeinek

eredményeként (pl. a nemzésbe fektetett energia mennyisége). Mivel a férfiak reprodukciós sikerét az evolúciós múltban alapvetően a rendelkezésre álló szexuális partnerek száma befolyásolta, a partnerek számának maximalizálása még mindig jellemző szexuális stratégia a férfiak körében, míg a nőkre ez a fajta adaptív kihívás nem jellemző. Ezt a rövidtávú párválasztási stratégiát (azaz a lehető legtöbb partnerrel való párzást) korlátozza az adott populációban az alkalmi szexre rendelkezésre álló nők száma. Továbbá a promiszkuitással járó szexuális viselkedés potenciálisan közvetlen szülői befektetéssel jár a nők számára (a terhesség miatt), de a férfiak számára nem. Emiatt a férfiak inkább hajlandók a rövidtávú szexuális kapcsolatokra a nőkhöz képest (pl. Schmitt, 2005; Buss és Schmitt, 2019).

A férfiak tranzakciós szex iránti kifejezettebb motivációjára az egyik leggyakoribb evolúciós magyarázata, hogy a férfiak a promiszkuitás iránti igényének tulajdonítják ezt a nemi különbséget (pl. Symons, 1979; Burley és Symanski, 1981; Salmon, 2008). A szexuális stratégiák elmélete (Buss és Schmitt, 1993, 2019) a tranzakciós szexet (pl. prostitúció) egy rendkívül rövidtávú párválasztási stratégiaként írja le, és párhuzamot von a párválasztás és a marketing között a mögöttes mechanizmusok tekintetében (lásd Buss és Foley, 2019). Salmon (2008) odáig megy, hogy azt állítja, hogy mivel a férfiak sokkal inkább hajlandók (a nőkhöz képest) a csupán alkalmi szexuális találkozásokért fizetni, és aktívan keresik az ilyen találkozásokat, ez a preferencia egyértelműen kedvező feltétele a tranzakciós szexnek.

A férfiak vonzódnak a fiatal nőkhöz, míg korlátozott lehetőségük van arra, hogy szexuális tevékenységet folytassanak az ilyen nőkkel a saját vonzerejüktől, társadalmi helyzetüktől, az udvarlás által megkövetelt időtől és energiától, valamint a sokkal fiatalabb nővel való kielégítő hosszútávú kapcsolat általában rossz kilátásaitól függően. Így arra törekszenek, hogy igényeiket tranzakciós szex útján elégítsék ki (Kenrick és Keefe, 1992; Ringdal, 1997; Buunk és mtsai, 2001). Arunachalam és Shah (2008) több mint 4000 mexikói és ecuadori szexmunkás jövedelmi adatait elemezte. A szerzők nem tárgyalják számszerűsítve, de adataik azt mutatják, hogy a női szexmunkások jövedelme pontosan követi a termékenység korának trendjét: a keresetük viszonylag alacsony, a húszas évek elején és közepén tetőzik, az ezt követő években fokozatos a csökkenés. A jövedelem és a termékenység közötti összefüggést megerősíti az a megállapítás, hogy a jövedelem azonos életkorral összefüggő tendenciáját nem mutatják a nem prostituált nők, akiknek jövedelme a negyvenes éveik végén tetőzik (Arunachalam és Shah, 2008). Hasonló összefüggést találtak az életkor és a női termékenység egyéb jelzései között egy lengyel prostituáltokról szóló tanulmányban (Prokop és mtsai, 2018), amely azt mondja, hogy a női prostituáltak termékenységének

fizikai jelei előrejelzik a szexuális szolgáltatások árait, illetve a magasabb termékenység jeleit mutató nők magasabb áron kínálják szolgáltatásaikat. Egy amerikai nők bevonásával végzett tanulmány (a szexuális szolgáltatások közös eufemizmusa) megállapította, hogy a fiatalabb nők magasabb díjakat számítanak fel, mint idősebb társaik (Griffith és mtsai, 2016). A szex költségei nyilvánvalóan magasabbak a fiatalok számára. Ezek az eredmények összhangban vannak a Dunn (2018) által jegyzett megállapításokkal, akik azt találták, hogy a szexuális szolgáltatásaikat online hirdető fiatalabb nők magasabb áron kínáltak szolgáltatásokat, mint az idősebb társaik. Hasonló eredményekről számolt be Sohn is (2016a, b, 2017a,b), aki tanulmányozta az indonéz férfiak által preferált életkort a potenciális női partnereket tekintve, érzékenységüket a női termékenység jeleire, valamint a női prostituáltak által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos preferenciáikat.

Sugar kapcsolat

A sugar kapcsolat a tranzakciós szexuális kapcsolat egyik formája, amelyben egy idősebb és gazdagabb partner (sugar daddy/mommy) anyagi erőforrásokat biztosít egy fiatalabb partnernek (sugar baby/boy) a társaságáért cserébe (Nayar, 2016). A partnerek általában együtt töltik a szabadidejüket, és szexuális tevékenység csak akkor történik, ha mindkét partner beleegyezését adja. Az ilyen tranzakciós szexuális kapcsolatok már évszázadokkal ezelőtt meglehetősen gyakoriak voltak (Nelson, 1993). Napjainkban a digitális technológiának köszönhetően a potenciális partnerek könnyebben megtalálhatják egymást (Nayar, 2016; Botnen és mtsai, 2018), és megőrizhetik magánéletüket a sugar kapcsolatok közvetítésére kijelölt weboldalak használatával. A sugar kapcsolatot a legtöbb nyugati országban nem tiltja a törvény, annak ellenére, hogy a kapcsolódó jogi kérdéseket nemcsak jogi, hanem társadalmi és erkölcsi szempontból is heves viták övezik (Miller, 2011; Motyl, 2012; Jones, 2014; Motz, 2014). Az egyik legvitatottabb jogi kérdés az, hogy a sugar kapcsolatokat a prostitúció egyik formájának kell-e tekinteni (Motz, 2014). Számos országban, ahol tilos a prostitúció (és a prostitúció aktív támogatása), a sugar kapcsolatok kezelésére szolgáló webszolgáltatások elérhetősége tiltott vagy korlátozott (Miller, 2011; Motyl, 2012). Ez azt jelenti, hogy ezek az országok jogi különbséget tesznek a prostitúcióban való részvétel és a sugar kapcsolatban való részvétel között (Jones, 2014). A sugar kapcsolat természetét különböző tudományos megközelítésekben tanulmányozták. Egy szociológiai tanulmány például elsősorban leíró megközelítést alkalmazott az egyetemi hallgatók szexiparban való részvételének indítékairól (Sagar és mtsai, 2016). A feminista kutatások olyan kérdésekre összpontosítanak, mint például a hatalom és a kontroll szerepe a sugar

kapcsolatban (Cordero, 2015). Egy közgazdasági szemléletű tanulmány megállapította, hogy a drága egyetemi tanulmányokat folytató fiatal nők viszonylag nagy része regisztrált a sugar kapcsolatok közvetítésére létrejött weboldalon, amelyeket a szerző a humán tőkebefektetés egy formájának tekint (Mixon, 2019).

A „szex kompenzációért” jelenséggel foglalkozó kutatások egy másik irányzata a női egyetemi hallgatók szexiparban való részvételével foglalkozik. Preble és munkatársai (2019) a fiatal egyetemi hallgatók és idősebb, tehetősebb partnereik közötti sugar kapcsolatot olyan tranzakciós szexuális kapcsolatnak tekintik, amely jobb feltételeket biztosít az előbbieknél számára a tanulmányok, a karrier vagy általában a magasabb társadalmi státusz eléréséhez. Betzer és munkatársai (2015) nagyszámú egyetemi hallgatót vizsgáltak, és azt találták, hogy a tranzakciós szexet (azaz szexmunkát) folytatók szignifikánsan kevesebb anyagi támogatást kaptak a családjuktól, gyakrabban használtak kábítószer (pl. kokaint), és alacsonyabb pontszámot értek el az ötfaktoros személyiségteszt (Big Five Inventory) barátságosság alskáláján, mint a többi résztvevő. Más eredmények is kimutatták a társadalmilag nemkívánatos személyiségjegyeket a tranzakciós szexben részt vevő egyetemi hallgatóknál (pl. Edwards, 2017; Blum és mtsai., 2018). Továbbá a gazdaságilag fejlett kelet-ázsiai országokban végzett tanulmányok kiemelik a materialista világnézet fontosságát, mint lehetséges magyarázatot arra, hogy sok fiatal nő hajlandó szexuális szolgáltatásokat nyújtani idősebb férfiaknak anyagi ellenszolgáltatásért cserébe (pl. Cheung és mtsai., 2016; Song és Morash, 2016; Krisch és mtsai., 2019). Ennek megfelelően a sugar kapcsolat pszichológiai aspektusaiba (pl. személyiségjegyekkel, szerelemmel és szexuális stílusokkal való korrelációk stb.) való jobb betekintés kevésbé kutatott terület. Ennek egyik oka az, hogy a korábbi kérdőíves és interjúkkal végzett vizsgálatok legtöbb résztvevője nem vett részt közvetlenül sugar kapcsolatban vagy tranzakciós szexben.

Motiváció

Az aspirációk az étellel kapcsolatos olyan hosszútávú célok és törekvések, amelyek az egyén aktuális viselkedését jellemzik és az egyénre jellemzően fejeződnek ki (Kasser és Ryan, 1996). Ezek a célok és a mögöttes indítékok kettős természetűek. A belső motivált törekvések a saját pszichológiai szükségleteiket szolgálják (pl. önelfogadás, személyes fejlődés, társas kapcsolatok, közösségérzet, fizikai egészség), míg a kívülről motivált törekvések a külső környezetből származó jutalmakra irányulnak, mint például a pénzügyi és társadalmi siker, hírnév, fizikai vonzerő (Kim és mtsai., 2003). A belső motiváció szorosabban kapcsolódik az általános jóléthez, az étellel való elégedettséghez, boldogsághoz

és a kiegyensúlyozott szexuális élethez, míg a külső motiváció elsősorban az azonnali jutalmakhoz, kézzelfogható előnyökhöz és a rövidtávú szükségletek kielégítéséhez kapcsolódik. A külső motiváció negatív vagy semmilyen összefüggést nem mutat a jó közérzettel, míg pozitívan kapcsolódik az alacsony önbecsüléshez, a függőségekhez és a rossz társadalmi és szexuális kapcsolatokhoz (Rijavec és mtsai, 2006). A szexuális élet externális szabályozása az extrinzik motiváció egy szélsőséges, legkevésbé autonóm változata, amikor az egyén külső nyomás hatására cselekszik, mint például a büntetés, konfliktus elkerülése, vagy a jutalom szerzése miatti szexuális együttlét. Ekkor a szexualitásban megnyilvánuló tettek nem konzekvensek a szelffel. Az intrinzik szabályozás ezzel ellentétben a legautonómabb szexuális motiváció, amikor az egyén cselekedetei teljes mértékben akaratlagosak, belülről fakadnak és koherensek a szelfjével (Gravel és mtsai, 2016).

A sugar kapcsolatok iránti elfogadóbb attitűd és a Machiavellizmus között pozitív korrelációt találtak mind a fiatalabb (Birkás és mtsai, 2020), mind az idősebb (Láng és mtsai, 2021) korosztályban. Mivel McHoskey (1999) szerint a Machiavellianusokat inkább külső motivációk vezetik (pl. státusz és erőforrások), mint belső motivációk (pl. közösség, család, romantikus szerelem), ezért a sugar kapcsolat iránti nyitottság valószínűleg összefügg a motivációkkal is.

Felnőttkori kötődés

Hazan és Shaver (1987) szerint a korai csecsemőkori kötődés képezi a kötődési minták alapját a felnőttek intim partnerkapcsolataiban, amelyekben a partner helyettesíti a gondozót, mint kötődési mintát. Az egyénnek, akinek gyermekként biztonságos kötődése alakul ki az őt gondozóval, elmondható, hogy általában stabil énképpel rendelkeznek, könnyen alakít ki bizalmat felnőtt élete során. Könnyebben megbirkózik a stresszel és szabályozza az érzelmeit a kifejezés és igény szintjén egyaránt. Empatikus, segítséget és támaszt nyújt, emellett tud kérni, amikor ugyanerre neki van szüksége élete során.

Mind a csecsemők, mind a felnőttek kötődése három tipikus mintát mutat, beleértve a biztonságos, szorongó és kerülő stílusokat (Bartholomew és Horowitz, 1991). Biztonságos kötődés esetén pozitívan látják önmagukat és partnereiket egyaránt, nagyobb elégedettségről számolnak be kapcsolataikat illetően, mint más kötődési stílussal rendelkező társaik. A biztonságosan kötődő embereknek sem az intimitás, sem pedig a függetlenség nem okoz gondot. A biztonságos kötődést és az adaptív működést a gondozó segíti elő, aki érzelmileg

elérhető és megfelelően reagál gyermeke kötődési viselkedésére, emellett képes pozitív és negatív érzelmet egyaránt szabályozni.

A szorongó, aggodalmaskodó kötődési stílussal rendelkező emberekre jellemző, hogy néha olyan nagyra értékeli az intimitást, hogy teljes mértékben partnerüktől kezdenek függni. Kevésbé pozitívan látják önmagukat a biztonságosan kötődő emberekhez képest. Gyakran megkérdőjelezi saját értéküket partnerként és saját magukat hibáztatják a partnerükből hiányzó válaszkészség miatt. Kapcsolataikban magas szintű érzelmi expresszivitást, aggodást és impulzivitást mutatnak. Elkerülő kötődési stílus esetén fontos az egyénnek a függetlensége, feszültté teszi ha közel szeretnének hozzá kerülni, vagy ha keveslik az intimitást, amit mutat. Párkapcsolat szempontjából az elkerülő kötődési stílusú egyén előnyben részesíti az alkalmi, érzelemmentes szexre épülő kapcsolatokat, amiben nem kell elköteleződni, illetve nagyobb felelősséget vállalni. Erre a kötődési stílusra jellemző, hogy kevesebb intimitást igényelnek, gyakran nyomják el vagy tagadják le érzéseiket, kevésbé képesek kifejezni érzéseiket.

Míg azonban a csecsemő kötődése a gondozóhoz aszimmetrikus, függőségen alapuló és nem szexuális kapcsolat, a felnőttkori kötődés általában szimmetrikus és kölcsönös, és magában foglalja a szexualitást (Hazan és Zeifman, 1994). Az intim partnerkapcsolatokban a biztonságos és a bizonytalan (szorongó vagy elkerülő) kötődési stílus döntő hatással van a partnerhez való hozzáállására és a párkapcsolati problémákkal való megbirkózás jellegzetes módjaira. A biztonságosan kötődő felnőttek viszonylag alacsony szintű szorongást és elkerülést mutattak, ami a partnereik iránti támogató és elfogadó hozzáállással, valamint a párkapcsolati elégedettséggel járt együtt. Ezzel szemben a bizonytalanul kötődő felnőtteknek kevésbé voltak pozitív társadalmi tapasztalataik, és több nehézségük volt másokkal való közeledéshez, és kevésbé voltak elégedettek az intim partnerkapcsolataikkal (Vicary és Fraley, 2009). Az aggodó kötődési stílusúak hajlamosak voltak alkalmi szexuális találkozásokra, amelyekből hiányzott az intim interakció és a kellő szükségletkielégítés, míg az elkerülő kötődés jellemzi azokat, akik hajlamosak az érzelmileg független szexuális kapcsolatokra (Hazan és Shaver, 1987). Potard és munkatársai (2014) azt találták, hogy azoknak a nőknek, akik gyerekkorukban elkerülő kötődést mutattak édesapjukhoz, nehézségeik voltak a szexuális választással kapcsolatban felnőttkorukban. Ezzel szemben biztonságosan kötődő társaik kevesebb, érzelmileg kiegyensúlyozottabb, intimebb és kielégítőbb szexuális kapcsolatokkal rendelkeztek (Birnbaum és mtsai, 2006). Fraley és Shaver (2000) azt javasolják, hogy az egyének szabályozzák kötődési viselkedésüket azáltal,

hogy szubjektíven optimális szintű elkerülést, azaz érzelmi távolságot határoznak meg a kötődési figurától, amelynek eltérése a jelenleg észlelt távolságtól szorongást vált ki bennük.

Vizsgálatok

2 Első, előzetes vizsgálat: Fiatalkori párkapcsolatok működése

Öt vizsgálat eredményét mutatjuk be a disszertációban, amelyek közül az első a szerző alapszakos tanulmányai során készült vizsgálat, amely egy előzetes, a témához interdiszciplináris megközelítésből kapcsolódó vizsgálat. Az ezt követő négy vizsgálat a párkapcsolatokat érintő evolúciós pszichológiai diskurzushoz járulnak hozzá.

Ahogy korábban ismertetésre került, a témaválasztás gyökere a szerző korábbi tanulmányaiból adódó szakmai és tudományos érdeklődése, amely életútját végigkíséri alapszakos vizsgálataitól kezdődően. A párkapcsolatok minőségét kezdetben interdiszciplináris szemszögből közelíti meg, ennek megalapozását szolgálja az első vizsgálat bemutatása. A fiatal egyetemista nőket a sugar kapcsolatokat ösztönző weboldalak elsődleges célcsoportjának tekinthetjük, ezért jelen disszertáció szempontjából releváns mélyebben megismerni a fiatalkori párkapcsolatok kialakulását, működését és felbomlását befolyásoló tényezőket.

2.1 Célkitűzés

A disszertáció első vizsgálatának célja feltérképezni a fiatalok párkapcsolatainak minőségét és kideríteni, hogy mely tényezőknek van befolyásoló szerepe azok alakulására. Továbbá célunk felmérni az alkalmi kapcsolataik számának alakulását, konfliktuskezelésüket, illetve megvizsgálni milyen arányban veszik igénybe szakember tevékenységét, valamint honnan szerzik az információkat a témával kapcsolatban.

2.2 Anyag és módszer

Keresztmetszeti kvantitatív kutatást végeztünk, melynek célcsoportját felsőoktatásba járó, nappali tagozatos 18-26 év közötti hallgatók képezték. A célcsoporton belül szakértői, kényelmi mintavétel történt. A saját szerkesztésű kérdőíveket online, anonim módon, önkéntesen töltötték ki a fiatalok. 362 értékelhető kérdőív érkezett, így a mintába 75 fiú és 287 lány került. A kérdőív főbb kérdéscsoportjai a jelenlegi tanulmányokra, családra, vallásra, szexuális partnerekre, párkapcsolatra és jelenlegi partnerre vonatkozott. A következő felsőoktatási intézményekben tanuló hallgatók kerültek a mintába: Pécsi Tudományegyetem, Semmelweis Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Pannon

Egyetem. Az összegyűjtött adatok kiértékelését Microsoft Office Excel 2013 és SPSS for Windows 13.0. segítségével készítettük el. Leíró statisztikát, valamint chí-négyzet próbát és Fisher-egzakt tesztet alkalmaztunk az összefüggések elemzésére. Szignifikánsnak tekintettük az eredményeket, ha $p \leq 0,05$.

2.3 Eredmények

A mintát a lányok nagyobb kitöltési aktivitása miatt 79%-ban lányok és 21%-ban fiúk alkották. A legnagyobb arányban másodéves hallgatók vettek részt a vizsgálatban.

Többségük barátoktól, könyvekből és internetről szerezte az első információkat, illetve beszélgetett a párkapcsolatok működéséről és a szexualitásról.

Az első szexuális kapcsolat időpontjának alakulása

Elmondható a vizsgálatban részt vevő fiatalokról, hogy mindössze 10%-nak nem volt még szexuális kapcsolata a vizsgálat időpontjában. Az első szexuális aktus a legtöbb fiatalnak 15-17 éves életkor között (49%), a legkevesebbnek (6%) 14 évesen vagy még ennél is korábban, 18%-nak 18 éves korban vagy később történt meg.

Eredményeink szerint nem mutatkozott összefüggés a fiatalok első szexuális kapcsolatának időpontja és az információt adó személye között ($p=0,347$). Azok a tanulók, akik szakembertől vagy szülőtől részesültek felvilágosításban, hasonló arányban (59,31%) kezdték meg 15-17 éves korukban a nemi életet, mint azok, akik barátoktól, internetről (51,11%) kaptak felvilágosítást. A mintában szereplők esetén a párkapcsolatok működéséről szerzett első információt átadó személynek nincs jelentős hatása a nemi élet megkezdésének időpontjára.

Találkozások gyakorisága

A hallgatók közül 239 főnek volt a felmérés időpontjában párkapcsolata. A találkozások gyakorisága a következőképpen alakult: a fiatalok 34,3%-a naponta, 33,5%-a hetente többször, 25,5%-a hetente és 6,7%-a havonta vagy ritkábban találkozott a partnerével.

A kérdőívben négyfokú skála segítségével mértük, hogy a hallgatók milyennek ítélik a párkapcsolatukat. Az egyes jelentette a nem megfelelőt, a négyes pedig a nagyon jót. A találkozások gyakoriságát, valamint a párkapcsolatok minőségének megítélését összevetve a két változó között szignifikáns kapcsolat igazolható ($p < 0,01$).

Azok a fiatalok, akik havonta vagy ritkábban találkoznak a párjukkal nagyobb arányban válaszolták, hogy a párkapcsolatuk minősége összességében egy négyes skálán csupán kettes értéknek felel meg, tehát megfelelő (46,67%). Azon hallgatók, akik naponta találkoznak a párjukkal, 25%-a értékelte jónak a kapcsolatát, míg a legnagyobb részük, 63% nagyon jónak. A gyakoribb találkozások pozitívan hatottak a párkapcsolatok minőségére.

Egyéjszakás kapcsolatok alakulása

A vizsgált hallgatóknál magas arányban, 45%-ban jelentek meg az alkalmi kapcsolatok. A hallgatóknak 31%-a vett részt 5 alatti és 14%-a 5 vagy több alkalmi kapcsolatban. A mintában szereplő fiatalok legnagyobb része, 44%-a iskolában, 27% lakhelyén, 14% interneten, 17%-a szórakozóhelyen ismerte meg jelenlegi párját. Az egyéjszakás kapcsolatok számát jelentősen befolyásolta az ismerkedés helyszíne ($p < 0,01$). Azok a hallgatók, akik szórakozóhelyen ismerték meg aktuális partnerüket, a legnagyobb arányban 5 vagy több egyéjszakás kapcsolaton vannak túl (72,73%). Közülük nem volt olyan tanuló, aki ne vett volna részt legalább egyszer alkalmi szexuális kapcsolatban. A fiatalok 11,94%-ának volt része 1-4 alkalmi együttlétben a szórakozóhelyen ismerkedők közül.

Érdemes megemlíteni, hogy az egyéjszakás kapcsolatokat preferáló fiatalok nemek szerinti megoszlása egyenlő.

Párkapcsolati problémák kezelése

A párkapcsolati problémák kezelését összevetve a szakítás gondolatának felmerülésével, szignifikáns kapcsolatot mutatott a két változó ($p < 0,01$).

A hallgatók 57%-ára jellemző, hogy megfelelően kezelik a felmerülő problémákat, tehát leülnek és higgadtan átbeszélnek azokat, náluk a szakítás gondolata soha vagy csupán ritkán merült fel. 8,7% nem beszél meg a problémákat a párjával, hanem a „szőnyeg alá seprő”, közülük a többség arról számolt be, hogy ritkán (61,9%) vagy gyakran (33,3%) felmerült a szakítás gondolata. A megkérdezettek közül összességében 34,3% válaszolta, hogy a problémák megbeszélése veszekedésbe, verekedésbe, agresszióba torkollik. Ennek a csoportnak a 72%-át foglalkoztatja a szakítás. Azoknál a pároknál, akik jól kezelik a konfliktusaikat ritkán merül fel a szakítás gondolata, ellentétben azokkal, akik helytelenül kezelik a gondjaikat.

Segítségkérés párkapcsolati probléma felmerülése esetén

A megkérdezettek 46,9%-a a párjához fordul és együtt oldják meg a felmerülő problémákat, 30,5%-a elsősorban a szülőktől és a barátoktól kér tanácsot. A fiatalok 14,2%-a egyáltalán nem kér segítséget probléma esetén, és mindössze 8,4%-a folyamodik szakemberhez a megkérdezettek közül.

Vizsgáltuk az összefüggést a konfliktuskezelés módja és probléma esetén a segítség kérése között ($p < 0,01$). Azok a hallgatók, akik a párjuktól kérnek probléma esetén segítséget, tehát az érintett személlyel tisztázzák gondjaikat, 96,4%-ban saját bevallásuk szerint meg tudják beszélni egymással a felmerülő gondokat. Míg azok, akik szülőktől, barátoktól kérnek inkább tanácsot 28,8%-ban és azok, akik egyáltalán nem kérnek segítséget 29,4%-ban tudják megoldani a problémáikat, mivel azok rendszeresen veszekedésbe, verekedésbe, agresszióba torkollanak. A szakemberektől tanácsot kérők esetében 65% megfelelően kezeli a problémákat, azonban 25%-uknál szintén agresszió fordul elő.

3 Második vizsgálat: A sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív fiataloknak: fejlesztés és validálás

3.1 A kutatás céljai

Korábban még nem dolgoztak ki olyan eszközt, amely a sugar kapcsolat létesítésével kapcsolatos attitűdöt mérné. Egy sugar kapcsolatokhoz való hozzáállást mérő eszköz lehetővé tenné a kutatók számára, hogy részletesebb képet kapjanak a sugar kapcsolat pszichológiai aspektusairól, értékelve mind a sugar kapcsolatban közvetlenül résztvevő egyének, mind az átlagnépességből vett minták felhasználásával.

Jelen kutatás a következő két célra összpontosított:

- (1) a sugar kapcsolatok elfogadását mérő önbevallásos eszköz kifejlesztése, valamint annak validálása az intim partner- és szexuális kapcsolatok pszichológiai működésének egyéb mérőszámaival;
- (2) annak a hipotézisnek az igazolása, hogy a sugar kapcsolatok elfogadása pozitívan összefügg az intim partnerkapcsolatokban tanúsított önhasznosító viselkedéssel, a játékos szerelmi stílussal és a korlátlan szocioszexualitással.

3.2 Hipotézisek és predikciók

A vizsgálat célja az ASR-YWMS (Acceptance of Sugar Relationships in Young Women and Men Scale) érvényességének tesztelése volt, amely magyarul a sugar kapcsolatok elfogadására irányuló kérdőívet takar fiatalabbak számára.

A hipotézisek és a predikciók a következők voltak:

1. hipotézis

A férfi és női párválasztási preferenciák és stratégiák alapvető pszichológiai jellemzői alapján azt feltételeztük, hogy a férfiak pozitívabb hozzáállást tanúsítanak a sugar kapcsolatokhoz, mint a nők.

2. hipotézis

Azt feltételeztük, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabb hozzáállással rendelkező egyének materialisztikusabb, haszonelvűbb és énközpontúbb nézeteket vallanak a romantikus kapcsolatokról és a szexualitásról, mint azok, akik kevésbé pozitívan viszonyulnak a sugar kapcsolatokhoz.

A második hipotézisből a következő predikciókat vezettük le:

1. predikció

A többtényezős szexuális motivációval kapcsolatos korábbi eredmények alapján (pl. Meston és Buss, 2007; Meskó és mtsai, 2019) azt feltételeztük, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabb hozzáállással rendelkező egyének az intimitást a személyes vagy kapcsolati célok elérésének eszközeként tekintnék. Azaz a sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív (ASR-YWMS) pozitív együttjárást fog mutatni a szexuális motiváció kérdőív (YSEX?-HSF) személyes célok elérése és szex, mint megküzdés főskáláival.

2. predikció

Az előbbi predikcióhoz kapcsolódóan azt vártuk, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének az intimitást és az elkötelezettséget szükségtelennek tartják a szexuális kapcsolatokban való részvételhez. Azaz a sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív (ASR-YWMS) negatív együttjárást fog mutatni a szexuális motiváció kérdőív (YSEX?-HSF) kapcsolati okok főskálájával.

3. predikció

Az alkalmi szexre való nyitottság pszichológiai korrelációira vonatkozóan azt vártuk, hogy a sugar kapcsolatokkal szemben pozitívabb hozzáállással rendelkező egyének korlátlanabb szocioszexuális attitűddel rendelkeznek (ami az ASR-YWMS és a SOI pozitív kapcsolatában is tükröződik).

4. predikció

A tranzakciós szexuális kapcsolatokról általában hiányzik az elkötelezett kapcsolatokra jellemző érzelmi intimitás (pl. Scull, 2019), és így összekapcsolható a játszámzó szerelmi stílus (Ludus) és a korlátlan szocioszexuális irányultság közötti pozitív összefüggésekkel kapcsolatos korábbi eredményekkel (pl. Jonason and Kavanagh, 2010; Lee és mtsai., 2013; Proyer és mtsai., 2018; Smith és mtsai., 2008). Ennek megfelelően azt feltételeztük, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének a szerelmet elkötelezettség nélküli örömforrásnak tekintik (ami az ASR-YWMS és a Ludus szerelmi stílus közötti pozitív kapcsolatban tükröződik).

5. predikció

A szerelmi stílusokkal kapcsolatos korábbi eredmények alapján azt feltételeztük, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének a szexuális vonzalmat, az elkötelezettséget és a barátságot a szerelem nem lényeges összetevőinek tekintik (ami az ASR-YWMS és az Eros, Agape és Storge szerelmi stílusok közötti negatív kapcsolatban tükröződik).

3.3 Módszer

Item generálás és kiválasztás

Az egyes itemek generálása nem a pszichológiai kutatásokban szokásos eljárást követte (pl. Loewinger, 1957), hanem egy meglévő kérdőívet, melynek címe a kozmetikai műtétek elfogadása skála (ACSS; Henderson-King és Henderson-King, 2005), amelyet a vizsgálat céljaira adaptáltunk. Ez az eszköz a kozmetikai műtétek iránti nyitottság szintjét méri, több nyelvre lefordították, és az elmúlt 25 évben több száz, különböző kultúrában végzett tanulmányban használták (Meskó és Láng, 2019).

Az eszköz kiválasztása azon a jól ismert empirikus megállapításon alapult, amely szerint a kozmetikai műtétek elfogadása összefügg az öntárgyiasítással (Calogero et al., 2010, 2014; Vaughan-Turnbull és Lewis, 2015 Choi és DeLong, 2019), ami a saját test tárgyként való,

távolságtartó kezelését jelenti. Mivel több tanulmány is megállapította, hogy a tranzakciós szexben való részvétel is összefügg az öntárgyiasítással (Chen, 2016; Horley és Clarke, 2016; Gayathri és mtsai., 2018; Endong, 2019; Maas és mtsai., 2019), ez utóbbtól azt vártuk, hogy olyan látens változóként fog működni, amely meghatározza a kozmetikai műtétekhez és a tranzakciós szexhez való hozzáállás pozitív kapcsolatát. Az ACSS három alskálából áll, amelynek szerkezetét a sugar kapcsolatok elfogadására adaptált skálán is megtartottuk. Ez utóbbi egyik alskálája az intrapszichés komponenst értékeli, vagyis azt, hogy az egyén hogyan érzékeli a sugar kapcsolatba való bekapcsolódással járó potenciális személyes előnyöket (pl. „Több értelme van egy sugar kapcsolatban részt venni, mint évekig depressziósnak érezni magam a rossz anyagi helyzet miatt”). Egy másik alskála a társas komponenst méri, amely azt tükrözi, hogy az egyén a sugar kapcsolatban való részvételt normatív viselkedésként érzékeli, amelyet a közvetlen környezete (pl. barátok) vagy a tágabb társadalom szentesített (pl. „Ha ez előnyös lenne a jövőbeli életem szempontjából, megfontolnám, hogy sugar kapcsolatban vegyek részt”). A harmadik alskála a megfontolás komponenst méri, amely azt tükrözi, hogy az egyén hajlandó-e megfontolni a sugar kapcsolatban való részvételt a döntés előtt szintén mérlegelt esetleges kedvezőtlen következmények ellenére (pl. „Ha tudnám, hogy nem járna rosszallással vagy negatív következményekkel, szívesen kipróbálnék egy sugar kapcsolatot”).

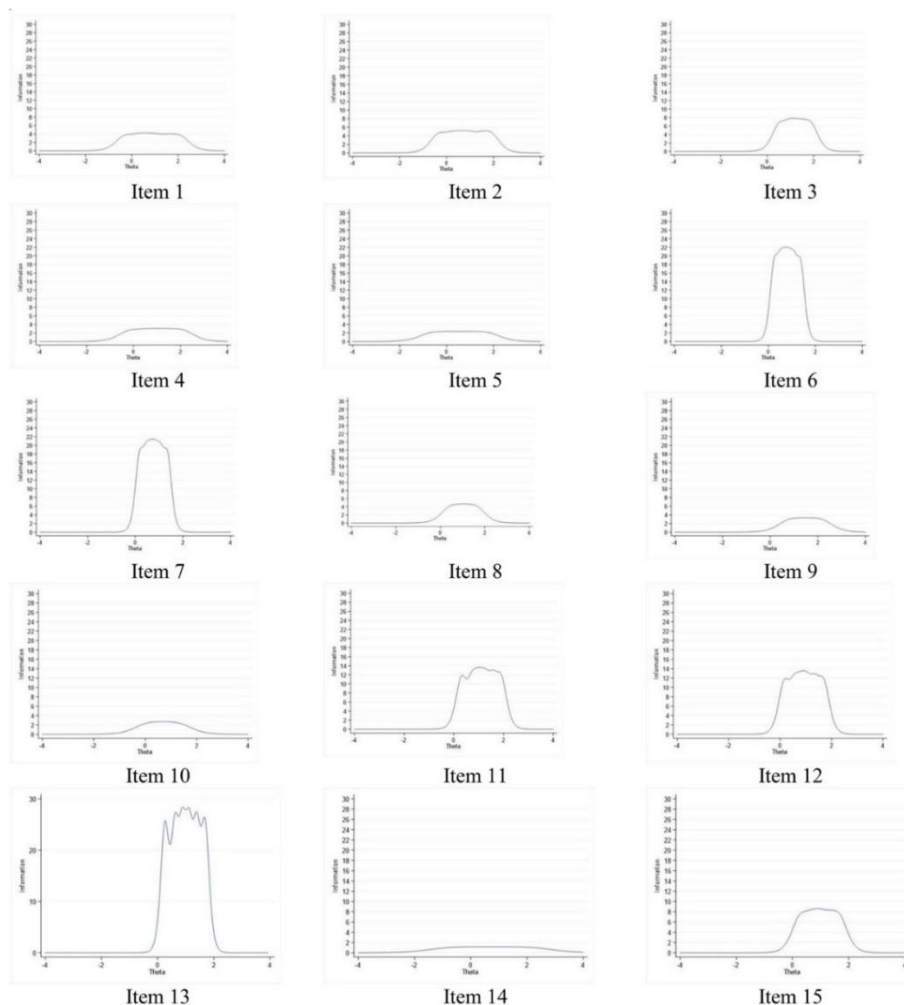
Ez azt jelenti, hogy az ACSS 15 tételét (5. ábra) magyarra fordítottuk (Henderson-King, 2005), majd minden egyes tétel úgy került módosításra, hogy az eredeti témát (azaz a kozmetikai műtéteket, szépészeti beavatkozásokat) a sugar kapcsolattal helyettesítettük (lásd a második melléklet kérdőívét). Az elkészült mérőeszköz címe „A sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében” (Acceptance of Sugar Relationships in Young Women and Men Scale; ASR-YWMS). Mivel azt feltételeztük, hogy a fiatalabb és idősebb feleket különböző motivációk vezérik a sugar kapcsolatok kialakítására, az eszköz egy másik változatát is kifejlesztettük egy idősebb korcsoport számára (a sugar kapcsolatok elfogadása idősebb férfiak és nők körében skála; Acceptance of Sugar Relationships in Older Men and Women Scale; ASR-OMWS). Az adatokat egyidejűleg gyűjtöttük a két korcsoportban, ebben a fejezetben csak a fiatalok számára kifejlesztett változatot és a kapcsolódó megállapításokat mutatjuk be. Az idősebb korcsoporttal kapcsolatos megállapításokat külön fejezetben tárgyaljuk.

Az újonnan létrehozott kérdőív egyes elemei nagyon hasonlóak voltak. E probléma megoldása érdekében úgy döntöttünk, hogy az ASR-YWMS egy rövidebb és így

könnyebben kezelhető változatát fejlesztjük ki (így a több eszközt is tartalmazó kérdőívcsomagot használó kutatások valószínűleg inkább fogják használni). Először megerősítő faktoranalízist (CFA) alkalmaztunk a látens változók egydimenziósságának ellenőrzésére, mivel az item response theory (IRT) egydimenziós látens változókat igényel. Az ACSS-nek három alskálája van, ezért az ASR-YWMS-hez ugyanazt a modellt használtuk, és a három alskálát külön elemeztük. Ehhez az item response theory (Samejima, 1969) graded response model-jét (GRM) használtuk, és megvizsgáltuk az egyes itemek pszichometriai tulajdonságait. Olyan itemeket választottunk ki, amelyek nagyon magas (>1,7) diszkriminációs képességgel rendelkeztek (Baker, 2001). Ezután megfigyeltük ezen itemek iteminformációs függvényeit (IIF), és az egyes alskálákból kiválasztottuk a legmagasabb értékűeket. Néhány elemnek nagyon hasonló IIF-görbéje volt, és jelentésük szinonim volt. Közülük kiválasztottuk azt, amelyikről azt gondoltuk, hogy jobb volt a megfogalmazása, és jobban reprezentálja azt a látens változót, amelyet mérni hivatott. Ezen elemzések során a disszertációban bemutatott második vizsgálat és az ötödik vizsgálat kutatásának adatait összevontuk, hogy egy nagyobb mintát kapjunk (N = 2052, 1879 nő és 173 férfi, korosztály: 18–28, M = 21,61, SD = 3,16; további részleteket lásd a jelen vizsgálat és a 3. vizsgálat "Minta és eljárás" című részében), és így nagyobb pontosságot értünk el.

A háromfaktoros CFA (TLI = 0,969; CFI = 0,975; RMSEA = 0,070 [90% CI = 0,066 -0,074]; SRMR = 0,023) kiváló illeszkedést mutatott (Hu és Bentler, 1998). A GRM azt mutatta, hogy minden tétel nagyon magas (>1,7) diszkriminációs képességgel rendelkezik. Az IIF-ek alapján kiválasztottuk az 1. és 2. tételt az első alskáláról (1., 2., 4., 5. és 14. tételek), de nagyon hasonlóak voltak, ezért úgy döntöttünk, hogy csak a 2. tételt használjuk, amely szintén valamivel jobb IIF-fel rendelkezett (lásd az 1. ábrát). A második alskálából a 11., 12. és 13. tételt választottuk ki (9., 11., 12., 13. és 15. tételek), de a 11. és 12. tételek nagyon hasonlóak voltak, ezért úgy döntöttünk, hogy elhagyjuk a 11. tételt, és csak a 12. és 13. tételt tartjuk meg. Végül a harmadik alskálából kiválasztottuk a 3., 6. és 7. tételt (3., 6., 7., 8. és 10. tétel), de a 6. és 7. tételek IIF-értékei ismét közel azonosak voltak, ezért úgy határoztunk, hogy csak a 3. és 7. tételt tartjuk meg. Mivel az elemzések után csak kis számú tétel maradt, az eredeti háromfaktoros modell megtartása nem lett volna kivitelezhető. Ezért úgy döntöttünk, hogy a kérdőívet egyetlen, mind az öt tételt (2., 3., 7., 12. és 13. tétel) tartalmazó faktorról használjuk.

1. ábra Az ASR-YWMS 15 tételének tételinformációs görbéi az 1. tételtől (balra fent) a 15. tételig (jobbra lent).

3.4 Minta és eljárás

A tájékoztatáson alapuló bejegyzést követően 319 résztvevő (272 nő és 47 férfi) töltötte ki a kérdőíveket. A résztvevők életkora 18 és 28 év között volt ($M = 24,64$, $SD = 2,77$). A legnagyobb arányban elkötelezett kapcsolatban/ házaspáros, és a partnerrel élő (39,2%) emberek vettek részt a vizsgálatban.

Regisztrált egy társkereső oldalon (11,0%); regisztrált egy oldalon, amely a sugar kapcsolat kialakítására jött létre (0,9%); mind a két típusú felületen regisztrált (2,8%); egyik típusú oldalon sem regisztrált (85,3%). Jelenleg sugar kapcsolatban él (4,1%). A szexuális partnerek teljes száma a legnagyobb arányban 5-6 között van.

A lakóhely jellegét tekintve elmondható, hogy a válaszadók 4,7%-a él egy kis településen, 2,5 % nagyobb faluban, 11,6 % kis-/közepes méretű városban, 23,8 % megyei jogú városban és a válaszadók legnagyobb része (57,4%) a fővárosban és annak agglomerációjában él. Az

adatgyűjtés online történt. A felmérést a Google Forms programban szerkesztettük. A felmérés linkjét a közösségi média oldalakon és az egyik legnépszerűbb magyar internetes portálon, az Indexen keresztül terjesztettük. Minden résztvevő tájékozott beleegyezését adta, és egyikük sem kapott jutalmat a részvételért. A kutatási terv etikai jóváhagyást kapott az Egyesített Pszichológiai Kutatási Etikai Bizottságtól (EPKEB; Ref. No. 2018/115).

3.5 Eszközök

A sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében (ASR-YWMS)

Az ASR-YWMS az a skála, amelynek kidolgozása, megbízhatósági elemzése és validálása volt a jelen vizsgálat célja. Az ASR-YWMS Cronbach α értéke a jelen vizsgálatban 0,95 volt.

Szerelmi attitűd skála, rövid változat (LAS-HSF)

Az LAS-HSF (Hendrick és mtsai, 1998; magyar adaptáció Meskó, Zsidó és mtsai, 2021) 24 tételt tartalmaz, amelyeket hat alskála alkot. A hat alskála Cronbach α értékei a következők voltak: Eros: 0,77; Ludus: 0,73; Storge: 0,88; Pragma: 0,60; Mánia: 0,72; Agape: 0,83.

Szocioszexuális orientációs kérdőív, felülvizsgált (SOI-R)

A SOI-R (Penke és Asendorpf, 2008; magyar adaptáció Meskó és mtsai, 2014) kilenc tételből áll, amelyek azt mérik fel, hogy az egyén hajlandó-e elkötelezettség nélküli szexuális együttlétekre. A három alskála és a teljes skála Cronbach α értékei a következők voltak: Viselkedés: 0,87; Attitűd: 0,83; Vágy: 0,90; SOI-R (összességében): 0,88.

Szexuális motiváció kérdőív, magyar rövid változat (YSEX?-HSF)

Az YSEX-HSF (Meskó, Szatmári és mtsai, 2021) egy önbevallásos eszköz, amely a szexuális motivációt értékeli. A három alskála Cronbach α értékei a következők voltak: Személyes célok elérése: 0,91; Kapcsolati okok: 0,92; Szex mint megküzdés: 0,91.

3.6 Eredmények

Az 1. hipotézis teszteléséhez független mintás t-próbával hasonlítottuk össze a férfiak és a nők pontszámát az ASR-YWMS-ben. A férfiak ($M = 17,11$; $SD = 9,80$) - a nőkhöz ($M = 13,27$; $SD = 9,16$) képest - szignifikánsan magasabb pontszámot értek el az ASR-YWMS-en [$t(317) = 2,622$; $p < 0,01$], közepes hatásmérettel (Hedges $g = 0,41$). Így az eredmények megerősítették az 1. hipotézist. A férfiak általában pozitívabban viszonyultak a sugar kapcsolatokhoz, mint a nők.

A 2. hipotézis predikcióit Pearson-féle korrelációs együtthatókkal teszteltük. Ezen elemzések eredményei, valamint a változók átlagai és szórásai az 1. táblázatban láthatók. A sugar kapcsolatok elfogadása szignifikáns pozitív kapcsolatot mutatott két szexuális motívummal, köztük a személyes célok elérésével és a szex, mint megküzdéssel. Mindkét korreláció mérsékelt nagyságrendű volt. A szexuális érintkezés kapcsolati okainak fontossága nem volt összefüggésben a sugar kapcsolatok elfogadásával. A szocioszexualitás tekintetében minden alszála és így az összpontszám következetesen szignifikáns pozitív összefüggést mutatott a sugar kapcsolatok elfogadásával. Valamennyi korreláció mérsékelt nagyságrendű volt. Ami a szerelmi stílusokat illeti, a sugar kapcsolatok elfogadása szignifikánsan összefüggött az Erosz, a Ludus és az Agapé szerelmi stílusokkal. Alacsony negatív korrelációt mutatott az Erosszal, mérsékelt pozitív korrelációt a Ludusszal, és csekély negatív korrelációt az Agapéval. A sugar kapcsolatok elfogadása és az Agape közötti korreláció statisztikailag szignifikáns volt, annak nagysága elhanyagolhatónak tekinthető. A sugar kapcsolatok elfogadása nem volt összefüggésben a Storge, Pragma és Mánia szerelmi stílusok egyikével sem. A Pearson-féle korrelációk eredményeivel összhangban a többszörös lineáris regresszióelemzés megerősítette, hogy a szocioszexualitás és a Ludus szerelmi stílus a legerősebb egyedi kapcsolatban áll a sugar kapcsolatok elfogadásával.

	ASR- YWMS	YSEX?-HSF		
		Személyes cél elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
ASR- YWMS	-	,457**	-,029	,358**
M	13,84	45,11	85,24	39,45
SD	9,34	15,61	21,38	14,38

	ASR- YWMS	SOI-R			
		Viselkedés	Attitűd	Vágy	Összes
ASR- YWMS	-	,438**	,396**	,459**	,529**
M	13,84	10,03	18,99	10,90	39,92
SD	9,34	6,33	7,10	6,44	16,14

	ASR- YWMS	LAS-SF					
		Eros	Ludus	Storge	Pragma	Mania	Agape
ASR- YWMS	-	,267**	,543*	-,016	-,010	,116	-,154*
M	13,84	16,72	7,99	9,61	8,83	9,74	11,60
SD	9,34	2,97	3,79	4,91	3,42	3,86	3,97

Megjegyzés: * $p < 0,01$; ** $p < 0,001$. ASR-YWMS = Sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében skála. YSEX?-HSF = Szexuális motiváció kérdőív – Magyar rövid változat. SOI-R = Szocioszexuális orientáció kérdőív. LAS-SF = Szerelmi attitűd kérdőív – Rövid változat

1. táblázat A sugar kapcsolatok elfogadása és a kritériumváltozók közötti kapcsolat; a Pearson-féle korrelációk eredményei, valamint a mért változók átlagai és szórásai.

Összefoglalva, az eredmények megerősítették a 2. hipotézis 1., 3. és 4. predikcióját. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének hajlamosak voltak szexuális kapcsolatot létesíteni öncélú okokból, és hajlamosak voltak a szexet a szorongás vagy a kapcsolati problémák kezelésének eszközeként is használni. Továbbá korlátozottak a szocioszexuális orientációjukban, és hajlandóbbak voltak elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokra. Ez a szerelemről alkotott nézeteikben is tükröződött. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének hajlamosak voltak a szerelmet a tiszta öröm forrásának tekinteni, amelyet nem korlátoz a kizárólagosság. A 2. hipotézis 5. predikciója részben igazolódott. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének az intimitást, a biztonságot és a szexuális esztétikát a szerelem lényegtelen összetevőinek tekintették, míg a barátság és az elkötelezettség szubjektív fontossága egy szerelmi kapcsolatban nem függött a résztvevők sugar kapcsolatokhoz való hozzáállásától. Az eredmények (2. táblázat) nem támasztották alá a 2. hipotézis 2. predikcióját. Az egyének sugar kapcsolatokhoz való hozzáállása nem függött össze az intimitás, a szerelem és a fizikai vonzalom szexuális motivációival.

		β	VIF	R^2
YSEX?-HSF	Personal Goal Attainment	0,055	2,777	0,41**
	Relational reasons	- 0,174*	1,408	
	Sex as coping	0,166*	2,044	
SOI-R Összes		0,279**	2,289	
	Eros	0,011	1,354	
	Ludus	0,283**	1,807	
LAS-SF	Storge	0,011	1,031	
	Pragma	- 0,017	1,062	
	Mania	0,057	1,233	
	Agape	- 0,085	1,220	

Megjegyzés: VIF = vektor inflációs tényező; * $p < 0,01$, ** $p < 0,001$. YSEX?-HSF = Szexuális motiváció kérdőív. SOI-R = Szocioszexuális orientáció kérdőív. LAS-SF = Szerelmi attitűd kérdőív

2. táblázat A mért változók egyedi kapcsolata a sugar kapcsolatok elfogadásával; többszörös lineáris regressziós elemzés eredményei.

4 Harmadik vizsgálat: A sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív időseknek: fejlesztés és validálás (ASR-OMWS)

Az előző vizsgálatban bemutattunk egy olyan kérdőívet, amelyet fiatal nők és férfiak sugar kapcsolattal kapcsolatos elfogadó attitűdjének mérésére fejlesztettünk. A korábban említett mérőeszköz csak a fiatalabb partnerek beállítódását méri, akik hajlandóak társaságot és/vagy szexuális kapcsolatot biztosítani az erőforrásokért. Jelen fejezet egy kiegészítő kérdőív kidolgozását mutatja be a sugar kapcsolatok elfogadottságának mérésére az idősebb férfiak

és nők körében, akik esetleg hajlandóak lennének erőforrásokat biztosítani a (szexuális) társas kapcsolatokért.

4.1 A tanulmány célja

A harmadik vizsgálat elsődleges célja egy olyan eszköz kifejlesztése és validálása volt, amely lehetővé teszi a sugar kapcsolatokhoz való hozzáállás mérését az idősebb felnőtteknél. Így ezek a vizsgálatok a második tanulmány folytatását jelentik, ahol a korábbi mérőeszközök használata lehetővé tette számunkra, hogy összehasonlítsuk a két mintában lévő korrelációk mintázatát az életkor függvényében. Így ezek a vizsgálatok bővíthetik ismereteinket a sugar kapcsolatokkal összefüggő attitűdök működéséről két különböző korcsoportban. Továbbá tanulmányunk célja volt az is, hogy a párválasztási piac modell jelentőségét tesztelje a párválasztási stratégiák és preferenciák alakulása szempontjából. Mivel az alapvető párválasztási preferenciák az életkor előrehaladtával csökkennek (Buss, 1989; Li és mtsai., 2002; Conroy Beam és Buss, 2019; Conroy-Beam és mtsai., 2019; Walter és mtsai., 2020), ebben az idősebb mintában is a második tanulmányban közölt korrelációs mintázatra számítottunk.

4.2 Módszer

Minta és eljárás

Informált beleegyezésüket követően 481 résztvevő (167 nő és 314 férfi) töltötte ki a kérdőíveket. A résztvevők életkora 40 és 69 év között volt ($M = 47,80$, $SD = 6,46$). A legnagyobb arányban elkötelezett kapcsolatban/ házasságban, és a partnerrel élő (66,3%) emberek vettek részt a vizsgálatban.

Regisztrált egy társkereső oldalon (13,7%); regisztrált egy olyan oldalon, amely sugar kapcsolatok közvetítésére szolgál (4,4%); regisztrált mindkét típusú oldalon (5,0%); nem regisztrált egyik típusú oldalon sem (76,9%). Jelenleg sugar kapcsolatban van (8,3%). A szexuális partnerek teljes száma a legnagyobb arányban 20 felett van a válaszok alapján. Lakóhely: kis falu (2,9%); nagy falu (2,1%); kis/közepes méretű város (13,1%); község/város (19,5%); főváros és agglomerációja (62,4%).

Az adatgyűjtés online történt. A felmérést a Google Forms programban szerkesztettük. A felmérés linkjét a közösségi oldalakon és az egyik legnépszerűbb magyar internetes portálon, az Indexen (<https://index.hu>) keresztül terjesztettük. Minden résztvevő informált beleegyezését adta, egyikük sem kapott jutalmat a részvételért. A kutatási terv etikai

jóváhagyást kapott az Egyesített Pszichológiai Kutatási Etikai Bizottságtól (Ref. No. 2018/115).

Itemgenerálás és kiválasztás

Mivel a jelen vizsgálatban használt, a sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív időseknek (ASR-OMWS) és az első vizsgálatban ismertetett fiataloknak szóló változat (sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív fiataloknak; ASR-YWMS) itemeiben a mondatok alanyának kivételével azonosak voltak, így a fiataloknak szóló kérdőív átfogalmazott tétéleit használtuk. Az itemgenerálással kapcsolatos további információkért lásd a második vizsgálatot, A kérdőív egyfaktoros rövid formájának pszichometriai megvalósíthatóságának tesztelése érdekében összevontuk a második tanulmány és a negyedik tanulmány második vizsgálatának mintáját (N = 836, 277 nő és 559 férfi, életkor: 40-71, M = 48,2, SD = 6,90), és megerősítő faktorelemzést (CFA) végeztünk a robusztus súlyozott legkisebb négyzetek átlag- és variancia-kiigazítással (WLSMV) becslővel. Az egyfaktoros CFA (CFI = 0,992; TLI = 0,984; RMSEA = 0,055 [90% CI = 0,028-0,083]; SRMR = 0,017) kiváló illeszkedést mutatott (a Browne és Cudeck, 1992 és Hu és Bentler, 1998 által javasolt határértékek alapján). A feltáró elvi komponenselemzés alátámasztotta a skála egydimenziós jellegét. Az egyetlen komponensre vonatkozó komponensstöltések 0,697 és 0,857 között mozogtak az öt tétel esetében. Az egyetlen komponens az öt tétel teljes varianciájának 80,71%-át magyarázta.

4.3 Eszközök

A sugar kapcsolatok elfogadása idősebb férfiak és nők körében skála (ASR-OMWS).

Az ASR-OMWS az a skála, amelynek fejlesztése, megbízhatósága elemzése és validálása volt a vizsgálat célja. A skála öt elemet tartalmaz. Cronbach α értéke 0,95, illetve 0,93 volt az első és a második mintában.

Szerelmi attitűd skála, rövid forma (LAS)

Az LAS-SF (Hendrick és mtsai, 1998; magyarra adaptálta: Meskó és mtsai, 2021) Cronbach α értékei a hat alskálára a következők voltak: 0,83, 0,75, 0,85, 0,66, 0,73 és 0,84 az Eros, Ludus, Storge, Pragma, Mania és Agape esetében.

Szocioszexuális orientációs Kérdőív (SOI-R)

A SOI-R (Penke és Asendorpf, 2008; magyarra adaptálta: Meskó et al., 2014) kilenc tételt tartalmaz. A három alskála és a teljes skála Cronbach α értékei a következők voltak: 0,78,

0,82, 0,91 és 0,87 a viselkedés, az attitűd és a vágy alskálák, illetve a teljes pontszám esetében.

Szexuális motiváció kérdőív magyar rövid változat (YSEX?-HSF)

A YSEX-HSF (Meskó és mtsai., 2016) egy önbevallásos eszköz, amely a szexuális motivációt értékeli. A Cronbach α értékei a következők voltak: 0,91, 0,91 és 0,92 a személyes célok elérésére, a kapcsolati okokra és a szex, mint megküzdésre vonatkozóan.

4.4 Eredmények

A sugar kapcsolatok elfogadása és a szexuális motivációk, a szocioszexualitás és a szerelmi stílusok közötti kapcsolatokat Pearson-féle korrelációkkal vizsgáltuk. Ezen elemzések eredményei, valamint a változók átlagai és szórásai a 3. táblázatban találhatóak. A sugar kapcsolatok elfogadása szignifikáns pozitív összefüggést mutatott mindhárom szexuális motívummal és az összes összefüggés alacsony vagy közepes erősségű volt. Ez azt jelenti, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének hajlamosak voltak öncélú okokból szexelni és hajlamosak voltak a szexet a szorongás vagy a kapcsolati problémák kezelésének eszközeként is használni. A szocioszexualitás tekintetében minden alskála és az összpontszám szignifikáns pozitív összefüggést mutatott a sugar kapcsolatok elfogadásával. Minden korreláció mérsékelt erősségű volt. Ennek megfelelően a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének korlátozottak a szocioszexuális orientációjukban, és hajlandóbbak voltak elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokra. Ami a szerelmi stílusokat illeti, a sugar kapcsolatok elfogadása szignifikánsan összefüggött az Erosz (elhanyagolható erősségű negatív korreláció) és a Ludus (gyenge pozitív korreláció) szerelmi stílusokkal. A sugar kapcsolatok elfogadása nem állt kapcsolatban a Storge, Pragma, Mania és Agape szerelmi stílusok egyikével sem. Ez azt jelenti, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének hajlamosak voltak a szerelmet a tiszta öröm forrásának tekinteni, anélkül, hogy kizárólagosságra törekedtek volna szerelmi kapcsolataikban.

		Korreláció YWMS (első tanulmány) (N = 319)	ASR- ASR-OMWS (jelen tanulmány) (N = 481)	Fisher-féle r-to-Z transzformáció	
		r	r	Z	p
YSEX?- HSF	Személyes célok	,457**	,482**	- ,44	,660
	Kapcsolti okok	- ,029	,225**	- 3,56	< ,001
	Szex mint megküzdés	,358**	,220**	2,08	,038
LAS-SF	Eros	-,267**	- ,193**	- 1,08	,280
	Ludus	,543**	,540**	,06	,952
	Storge	- ,016	,005	- ,29	,772
	Pragma	- ,010	-,002	- ,11	,912
	Mania	,116	,078	,53	,596
	Agape	- ,154*	- ,034	- 1,67	,095
SOI-R	Viselkedés	,438**	,418**	,34	,734
	Attitűd	,396**	,465**	- 1,17	,242
	Vágy	,459**	,466**	- ,12	,905
	Összes	,529**	,555**	- ,51	,610

Megjegyzés: * $p < 0,01$, ** $p < 0,001$ a korrelációk esetében. ASR-OMWS = Sugar kapcsolat elfogadása idősebb férfiak és nők körében kérdőív. YSEX?-HSF = Szexuális motiváció kérdőív - magyar rövid változat. SOI-R = Szocioszexuális orientáció kérdőív. LAS-SF = Szerelmi attitűd kérdőív - rövid változat.

3. táblázat Pearson féle összefüggések a sugar kapcsolatok elfogadása és a szexuális motiváció, a szocioszexualitás és a szerelmi attitűdök között.

A Fisher- féle r-Z transzformációk eredményei szerint (azaz statisztikai elemzések, amelyek azt vizsgálják, hogy két korrelációs együttható jelentősen különbözik-e egymástól; 3. táblázat), a sugar kapcsolatok elfogadása szignifikánsan erősebb volt a kapcsolati okokkal, mint szexuális motivációval, és jelentősen gyengébb volt a szexszel, mint a megküzdési stratégiával, mint a jelenlegi idősebb mintában. Az összes többi korreláció statisztikailag azonos volt.

5 Negyedik vizsgálat: A sugar kapcsolat elfogadása: külső-belső motiváció, kötődési elkerülés, önértékelés

5.1.1 Kutatási célok

Az elméleti bevezető alapján abból indultunk ki, hogy a sugar kapcsolatok elfogadása valószínűleg összefüggést mutat a vizsgált változókkal: inkább a külső, mint a belső motivációval, és inkább a kötődési elkerüléssel, mint a kötődési szorongással. Abban azonban bizonytalanok voltunk, hogy az önbecsüléssel milyen irányú kapcsolat tárható fel. Mivel a sugar kapcsolatok elfogadásának lehetséges pszichológiai összefüggéseiről hasonló

kutatás korábban nem készült, ezért nem voltak speciálisan megalapozott hipotéziseink és predikcióink. Kutatásunk inkább feltáró jellegű volt.

5.1.2 Módszer

5.1.2.1 Minta és eljárás

A teljes minta (N = 2409) egy fiatalabb és egy idősebb személyekből álló almintát tartalmazott (n = 1980 és 429). A fiatalabb almintában 175 férfi és 1804 nő vett részt (az egyik résztvevő nem jelezte nemét) 18 és 27 év között (M = 21,17, SD = 2,91). Az idősebb almintá 290 férfit és 138 nőt tartalmazott (az egyik résztvevő nem jelölte meg a nemét) 40 és 71 év között (M = 48,86, SD = 7,33). Az adatok online kerültek begyűjtésre Google Forms segítségével. Az online vizsgálat linkjét a közösségi oldalakon és az egyik legnépszerűbb és legbefolyásosabb magyar internetes portálon, az Indexen keresztül terjesztettük (<https://index.hu>). Minden résztvevő a tájékoztatást követően beleegyezését adta a kutatásban való részvételbe. A kutatási terv etikai jóváhagyást kapott a Magyar Egyesített Pszichológiai Kutatási Etikai Bizottságtól (Ref. No. 2018/115).

5.1.3 Eszközök

A sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében skála (ASR-YWMS).

Az ASR-YWMS (Birkás és mtsai., 2020) öt elemből áll, jelen tanulmányban az ASR-YWMS megfelelő belső konzisztenciát mutatott (Cronbach $\alpha = 0,940$).

A sugar kapcsolatok elfogadása idősebb férfiak és nők körében (ASR-OMWS) skála.

Az ASR-OMWS (Láng és mtsai, 2021) öt elemből áll, a skála megfelelő belső konzisztenciát mutatott (Cronbach $\alpha = 0,939$).

A közeli párkapcsolatokban szerzett tapasztalatok kapcsolati struktúrái (ECR-RS).

Az ECR-RS (Fraley és mtsai, 2011; Jantek és Vargha magyar adaptációja, 2016) az aggódó és az elkerülő kötődési stílusokat összesen kilenc tétellel értékeli a válaszadó szoros kapcsolatairól a vizsgálat során. Mindkét alskála megfelelő belső konzisztenciát mutatott (kötődési elkerülés Cronbach $\alpha = 0,864$, illetve kötődési szorongás Cronbach $\alpha = 0,892$).

Rosenberg-féle önbecsülés skála (RSES-H).

A 10 tételből álló RSES-H magyar változata (RSES, Rosenberg, 1965; magyar adaptáció Sallay és mtsai, 2014) a globális önértékelés mértékét adja. A skála megfelelő belső konzisztenciát mutatott (Cronbach $\alpha = 0,920$).

Aspirációs index (AI)

Az AI (Kasser és Ryan, 1996; magyar adaptáció Martos és mtsai, 2006) hosszútávú átfogó célként meghatározott személyes törekvéseket értékel, amelyek jelzik a válaszadó életének alapvető irányát. Mind a belső, mind a külső aspirációk megfelelő belső konzisztenciát mutattak (intrinzik aspirációk Cronbach $\alpha = 0,722$, illetve extrinzik aspirációk Cronbach $\alpha = 0,823$).

5.1.4 Eredmények

Pearson-féle korrelációkat használtuk a mért változók közötti összefüggések tesztelésére. Az eredményeket mindkét korcsoportra vonatkozóan külön -külön mutatjuk be. A fiatalabb résztvevők esetében (4. táblázat) a sugar kapcsolatok elfogadása szignifikáns összefüggést mutatott az összes mért változóval.

	ASR-YWMS	ECR-RS AV	ECR-RS AX	RSES	AI-I
ECR-RS AV	,151***				
ECR-RS AX	,179***	,289***			
RSES	-,082***	-,281***	-,510***		
AI-I	-,171***	-,293***	,017	,050*	
AI-E	,279***	-,046*	,128***	,056*	,145***

Megjegyzés: * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$. ASR-YWMS = Sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében kérdőív; ECR-RS AV = Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési elkerülés alskála; ECR-RS AX = E Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési szorongás alskála; RSES = Rosenberg-féle önbecsülés kérdőív; AI-I = Aspirációs Index – Intrinzik; AI-E = Aspirációs Index – Extrinzik.

4. táblázat A mért változók asszociációi a sugar kapcsolatok elfogadásával; a Pearson-féle összefüggések eredményei a fiatalabb részminta tekintetében ($n = 1980$).

A korrelációk erősségei azonban elhanyagolhatóak voltak (azaz $r < |,2|$; Ferguson, 2009), kivéve a külső motivációt. A sugar kapcsolatok iránti elfogadóbb hozzáállás intenzívebb külső motivációval járt. Az idősebb résztvevők esetében (5. táblázat) a sugar kapcsolatok elfogadása szignifikáns összefüggést mutatott az összes mért változóval szemben, kivéve az önértékelést ($r = -0,045$; $p = 0,356$). A kötődések elkerülése ($r = 0,300$; $p < 0,001$), a kötődési szorongás ($r = 0,252$; $p < 0,001$) és a külső motiváció ($r = 0,302$; $p < 0,001$) pozitív korrelációt mutatott a gyenge vagy közepes erősségű sugar kapcsolatok elfogadásával. A belső motiváció negatívan korrelált a gyenge erősségű sugar kapcsolatok elfogadásával ($r = -0,270$; $p < 0,001$). Így a sugar kapcsolatok iránti elfogadóbb hozzáállás mind az intimitástól,

mind az elválástól való nagyobb félelemmel, erősebb extrinzik és kevésbé erős intrinzik motivációval járt együtt.

	ASR-YWMS	ECR-RS AV	ECR-RS AX	RSES	AI-I
ECR-RS AV	,300***				
ECR-RS AX	,252***	,293***			
RSES	-,045	-,223***	-,435***		
AI-I	-,270***	-,346***	-,170***	,261***	
AI-E	,302***	,021	,110*	,044	,099*

Megjegyzés: * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$. ASR-OMWS = Sugar kapcsolatok elfogadása idősebb férfiak és nők körében kérdőív; ECR-RS AV = Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési elkerülés alskála; ECR-RS AX = E Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési szorongás alskála; RSES = Rosenberg-féle önbecsülés kérdőív; AI-I = Aspirációs Index – Intrinzik; AI-E = Aspirációs Index – Extrinzik.

5. táblázat A vizsgált változók összefüggései; a Pearson-féle összefüggések eredményei az idősebb részmintára vonatkozóan ($n = 429$).

Ezt követően megvizsgáltuk a kötődési stílusok szempontjából a szorongó és az elkerülő kötődési stílus lehetséges mérséklő hatását az önértékelés, a motiváció (mind belső, mind külső) és a sugar kapcsolatok elfogadása közötti összefüggésre. A vizsgálat során begyűjtött adatok elemzését a PROCESS 3.1 programmal végeztük. (Hayes, 2018). Összesen 12 moderációs elemzést végeztünk (6-6 mindkét almintára). Az elemzés során kapott eredményeket a 6. és 7. táblázat foglalja össze. A fiatalabb korcsoportot képező almita esetében a kötődési szorongásnak nem volt jelentős mértékű hatása. A kötődések elkerülése mérsékelte az önértékelést a sugar kapcsolatok elfogadásának hatása felé. Az önértékelés becsült hatása a sugar kapcsolatok elfogadására $-0,13$ ($p < 0,001$), $-0,07$ ($p = ,017$) és $0,02$ ($p = ,541$) 1 SD alatt az átlag, átlag és 1 SD felett a kötődéselkerülés átlagos értékei. Így a kötődéselkerülés fokozódásával az önértékelés negatív hatása a sugar kapcsolatok elfogadására csökkent és eltűnt. A kötődési elkerülés moderálta az intrinzik motivációnak a sugar kapcsolatok elfogadására gyakorolt hatását is. Az intrinzik motiváció becsült hatása a sugar kapcsolatok elfogadására $-0,28$ ($p = 0,013$), $-0,42$ ($p < 0,001$) és $-0,60$ ($p < 0,001$) volt a kötődési elkerülés 1 SD-vel átlag alatti, átlagos és 1 SD-vel átlag feletti értékeinél. Így a kötődési elkerülés növekedésével az intrinzik motiváció negatív hatása a sugar kapcsolatok elfogadására egyre erősebbé vált.

Független változó (X)	X	M	X x M interakció
Moderációs elemzés (M) = ECR-RS AV			
RSES	- 0,217***	- 0,116	0,011**
AI-I	- 0,098	0,752**	- 0,023*
AI-E	0,549***	0,156	0,002
Moderációs elemzés (M) = ECR-RS AX			
RSES	- 0,045	0,135	0,005
AI-I	- 0,398*	0,816*	- 0,020
AI-E	0,398***	- 0,020	0,012

Megjegyzés: * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$. ASR-YWMS = Sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében kérdőív; ECR-RS AV = Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési elkerülés alskála; ECR-RS AX = E Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési szorongás alskála; RSES = Rosenberg-féle önbecsülés kérdőív; AI-I = Aspirációs Index – Intrinzik; AI-E = Aspirációs Index – Extrinzik.

6. táblázat A kötődés elkerülésének és kötődési szorongásának közvetítő hatásai az önértékelésre/a sugar kapcsolatok elfogadására irányuló motivációra a fiatalabb almintában résztvevők esetében (n = 1980); nem standardizált együttthatók.

Így a kötődéskerülés fokozódásával a belső motiváció negatív hatása a sugar kapcsolatok elfogadására erősödött. Az idősebb korosztályhoz tartozó személyekből álló almintában (7. táblázat) csak egy jelentős mértékű hatást találtunk.

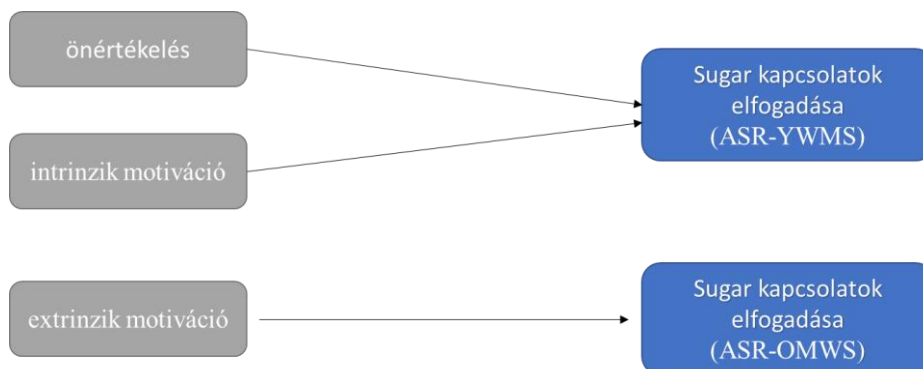
Független változó (X)	X	M	X x M interakció
Moderációs elemzés (M) = ECR-RS AV			
RSES	- 0,089	0,163	0,007
AI-I	- 1,055**	- 0,243	0,021
AI-E	1,312***	0,922***	- 0,294*
Moderációs elemzés (M) = ECR-RS AX			
RSES	0,134	0,564	0,002
AI-I	- 1,152***	- 0,631	0,043
AI-E	1,081***	1,256**	- 0,042

Megjegyzés: * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$. ASR-OMWS = Sugar kapcsolatok elfogadása idősebb férfiak és nők körében kérdőív; ECR-RS AV = Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési elkerülés alskála; ECR-RS AX = E Közvetlen kapcsolatok élményei kapcsolati struktúrák kérdőív Kötődési szorongás alskála; RSES = Rosenberg-féle önbecsülés kérdőív; AI-I = Aspirációs Index – Intrinzik; AI-E = Aspirációs Index – Extrinzik.

7. táblázat A kötődési kerülés és a kötődési szorongás moderáló hatása az önbecsülés/motiváció a sugar kapcsolatok elfogadására hatásra az idősebb résztvevők esetében (n = 429); nem standardizált együttthatók.

A kötődések elkerülése mérsékelte a külső motivációt a sugar kapcsolatok elfogadására. A külső motiváció becsült hatása a sugar kapcsolatok elfogadására 1,05 ($p < ,001$), 0,81 ($p < ,001$) és 0,55 ($p < ,001$) volt 1 SD -vel az átlag, az átlag és 1 SD alatt a kötődés elkerülése

(10. ábra). Így a kötődéskerülés fokozódásával a külső motiváció pozitív hatása a sugar kapcsolatok elfogadására csökkent.

2. ábra Az önértékelés és a külső- belső motiváció becsült hatása a sugar kapcsolatok elfogadására

5.2 Ötödik vizsgálat: A sugar kapcsolat elfogadása és a sötét személyiségjegyek összefüggései

A párválasztásban a személyiségjegyek kulcsfontosságúak mind a saját tulajdonságok kiemelését illetően a potenciális partnerek felé, mind a lehetséges partnerek elvárt tulajdonságainak azonosítását illetően (pl. Birkás és mtsai, 2018). Az életkor előrehaladtával a párkapcsolati preferenciák hangsúlya a fizikai tulajdonságoktól a személyiséggel kapcsolatos jellemzők felé tolódnak el (Alterovitz és Mendelsohn, 2011; Fales és mtsai., 2016). Így valószínűsíthető, hogy a személyiségjegyek és az egyéni attitűdök központi szerepet játszanak a párválasztásban, és fontos tényezők lehetnek a sugar kapcsolat kialakításában, de eltérő módon a fiatalabb és idősebb társaik esetében.

5.3 A kutatás céljai

A vizsgálat egyik célja az volt, hogy teszteljük a sugar kapcsolatok elfogadása és a szociálisan averzív személyiségjegyek közötti várt összefüggéseket fiatal felnőtt nők és férfiak körében (pl. Brody és mtsai., 2005; Brody és Potterat, 2010; Tull és mtsai., 2011; Edwards, 2017; Blum és mtsai., 2018), valamint megismételjük a sugar kapcsolatokkal kapcsolatos attitűdökben korábban kapott nemi különbséget (pl. Buss és Schmitt, 1993, 2019; Gangestad és Simpson, 2000; Walter és mtsai., 2020). Emellett azt is vártuk, hogy a második tanulmányban feltárt ASR-YWMS egydimenziós szerkezetét is meg tudjuk erősíteni.

1. hipotézis

Feltételeztük, hogy a sugar kapcsolatok elfogadásában (ASR-YWMS) hasonló nemi különbség figyelhető meg, mint amit a második tanulmányban találtunk.

2. hipotézis

Azt feltételeztük, hogy a sugar kapcsolatok elfogadása (ASR-YWMS) és a szociálisan averzív személyiségjegyek közötti összefüggések mérhetőek.

1. predikció

Feltételezzük, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló személyek magasabb pontszámot értek el a DT személyiségvonásokban (azaz szubklinikai nárcizmus, szubklinikai pszichopátia, machiavellizmus).

2. predikció

Azt feltételezzük, hogy a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló személyek a borderline személyiségszerveződés súlyosabb tüneteit mutatják.

3. hipotézis

Azt feltételezzük, hogy az idősebb korosztály a fiatalabbhoz hasonló korrelációs mintázatot mutat az idősebbek számára fejlesztett sugar kapcsolatok elfogadása kérdőív (ASR-OMWS) valamint a DT személyiségvonások és a borderline személyiségszerveződés között.

5.4 Módszer

Kutatási céljaink eléréséhez két mintát használtunk, amelyek sajátosságait az alábbiakban ismertetjük. Minkét mintában ugyanazt a kérdőívcsomagot használtuk annyi eltéréssel, hogy a fiatalabbak a sugar kapcsolat elfogadása kérdőív fiataloknak készített változatát (ASR-YWMS) töltötték ki, míg az idősebb korcsoport ugyanennek a kérdőívnek az idősebbek számára fejlesztett változatát (ASR-OMWS).

5.5 Minta és eljárás

Fiatalabb minta: Az informált beleegyezés megadását követően 1733 résztvevő (1607 nő és 126 férfi) töltötte ki a kérdőíveket. A résztvevők életkora 18 és 28 év között mozgott ($M = 21,05$, $SD = 2,91$). A legnagyobb arányban elkötelezett kapcsolatban/ házasságban, és a partnerrel nem együtt élő (35,4%) emberek vettek részt a vizsgálatban.

Regisztrált egy társkereső oldalon (11,1%); regisztrált egy olyan oldalon, amely sugar kapcsolat közvetítésére szolgál (0,7%); regisztrált mindkét típusú oldalon (1,4%); nem regisztrált egyik típusú oldalon sem (86,8%). A szexuális partnerek teljes száma a legnagyobb arányban 2 a válaszok alapján.

Lakóhely: kis falu (6,5%); nagy falu (5,7%); kis/közepes méretű város (17%); község/város (29,4%); főváros és agglomerációja (41,5%).

Idősebb minta: A tájékozott beleegyezést követően 355 résztvevő (110 nő és 245 férfi) töltötte ki a kérdőíveket. A résztvevők életkora 40 és 71 év között volt ($M = 48,7$, $SD = 7,43$). A legnagyobb arányban elkötelezett kapcsolatban/ házasságban, és a partnerrel élő (66,2%) emberek vettek részt a vizsgálatban.

Regisztrált egy társkereső oldalon (13,8%); regisztrált egy olyan oldalon, amely sugar kapcsolat közvetítésére szolgál (2,5%); regisztrált mindkét típusú oldalon (5,9%); nem regisztrált egyik típusú oldalon sem (77,7%). Lakóhely: kis falu (5,6%); nagy falu (3,1%); kis/közepes méretű város (13,5%); község/város (20,6%); főváros és agglomerációja (57,2%). A szexuális partnerek teljes száma a legnagyobb arányban 20 felett van a válaszok alapján.

Az adatgyűjtés online történt. A felmérést a Google Forms programban szerkesztettük. A felmérés linkjét a közösségi médiában és az egyik legnépszerűbb és legbefolyásosabb magyar internetes portálon, az Indexen keresztül terjesztettük. Minden résztvevő tájékozott beleegyezését adta és egyikük sem kapott jutalmat a részvételért. A kutatási terv etikai jóváhagyást kapott az Egyesített Pszichológiai Kutatási Etikai Bizottságtól (Ref. No. 2019/51).

5.6 Eszközök

A sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében skála (ASR-YWMS).

Az ASR-YWMS (Birkás és mtsai., 2020) öt itemet tartalmaz, jelen vizsgálatban az ASR-YWMS megfelelő belső konzisztenciát mutatott (Cronbach $\alpha = 0,937$).

A sugar kapcsolatok elfogadása idősebb férfiak és nők körében (ASR-OMWS) skála.

Az ASR-OMWS (Láng és mtsai, 2021) öt tételből áll, a skála megfelelő belső konzisztenciát mutatott (Cronbach $\alpha = 0,939$).

Borderline személyiségzavar

A BPI (BPI; Leichsenring, 1999) egy 53 tételből álló önkitöltős eszköz, amely a borderline személyiségszerveződést méri (BPO). A teljes BPI-skála magas belső konzisztenciát mutatott mindkét mintában (fiatalabb minta: Cronbach $\alpha = 0,93$; idősebb minta: Cronbach $\alpha = 0,90$).

Rövid sötét hármás (SD3)

Az SD3 (SD3; Jones és Paulhus, 2014) egy 27 tételes önbevallásos eszköz. A teljes sötét hármás mindhárom skálája megfelelő belső konzisztenciát mutatott mindkét mintában (fiatalabb minta: Machiavellizmus: 0,75; szubklinikus nárcizmus: 0,75; szubklinikus pszichopátia: 0,73; idősebb minta: Machiavellizmus: 0,79; szubklinikus nárcizmus: 0,71; szubklinikus pszichopátia: 0,72).

5.7 Eredmények

A sugar kapcsolatok elfogadásában várt nemi különbséget független mintás t-próbával teszteltük. A férfiak ($M = 17,21$, $SD = 10,52$) a nőkhez ($M = 11,44$, $SD = 7,85$) képest szignifikánsan magasabb pontszámot értek el az ASR-YWMS-en [$t(136,123) = 6,029$, $p < 0,001$], közepesen nagy hatásmérettel (Hedges' $g = 0,71$). Vagyis a férfiak pozitívabb hozzáállásról számoltak be a sugar kapcsolatokkal kapcsolatban, mint a nők. Ez az eredmény megerősítette az 1. hipotézist, és megismételte a második tanulmányban kapott nemi különbséget.

A 2. hipotézis előrejelzéseit Pearson korrelációs együtthatókkal teszteltük (lásd a 8. táblázat). Az eredmények szignifikáns pozitív összefüggéseket mutattak ki a sugar kapcsolatok elfogadása és mindhárom szociálisan averzív személyiségjegy között. A machiavellizmus és a szubklinikai pszichopátia esetében kapott korrelációk alacsony vagy közepes erősségűek voltak, míg a nárcizmus elhanyagolható erősségű korrelációt mutatott. Így a 2. hipotézis 1. predikciója részben igazolódott. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló résztvevők kifejezettebb machiavellista és pszichopátiás vonásokról számoltak be, míg a nárcizmus fogalmilag nem tűnt összefüggőnek a sugar kapcsolatok elfogadásával. A 2. hipotézis 2. predikciója megerősítést nyert. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló résztvevők a borderline személyiségszerveződés kifejezettebb vonásairól számoltak be. A Pearson-féle korrelációk eredményeivel összhangban a többszörös lineáris regresszióelemzés mindhárom sötét személyiségvonás és a borderline személyiségszerveződés egyedi kapcsolatát igazolta a sugar kapcsolatok elfogadásával.

	ASR- YWMS	SD3			BPI
		Machiavellizmus	Szubklinikus pszichopátia	Szublikinikus nárcizmus	
ASR- YWMS	-	0,351	0,349	0,191	0,267
M	11,86	27,34	19,82	23,75	78,22
SD	8,21	6,57	6,24	6,17	18,20

Megjegyzés: minden korreláció $p < 0,001$ szinten szignifikáns. ASR-YWMS = Sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében; SD3 = Sötét hármás kérdőív rövid változata. BPI = Borderline személyiségkérdőív.

8. táblázat A sugar kapcsolatok elfogadása és a szociálisan averzív személyiségjegyek közötti kapcsolat a fiatalabb válaszadók mintájában; a Pearson-féle korrelációk és a mért változók átlagai és szórásai.

	ASR- OMWS	SD3			BPI
		Machiavellizmus	Szubklinikus pszichopátia	Szublikinikus nárcizmus	
ASR- OMWS	-	0,459	0,490	0,213	0,211
M	18,9	27,5	19,7	25,0	69,2
SD	10,2	6,73	6,14	5,78	11,9

Megjegyzés: minden korreláció $p < 0,001$ szinten szignifikáns. ASR-OMWS = Sugar kapcsolatok elfogadása idősebb nők és férfiak körében; SD3 = Sötét hármás kérdőív rövid változata. BPI = Borderline személyiségkérdőív.

9. táblázat A sugar kapcsolat elfogadása és a szociálisan averzív személyiségjegyek közötti kapcsolat az idősebb válaszadók mintájában; a Pearson-féle korrelációk és a mért változók átlagai és szórásai.

A sugar kapcsolat elfogadása és a személyiségjegyek közötti összefüggéseket Pearson-féle korrelációkkal vizsgáltuk az idősebb válaszadók mintáján is (9. táblázat). Az eredmények szignifikáns pozitív mérsékelt összefüggéseket mutattak ki a sugar kapcsolatok elfogadása és mind a négy személyiségvonás között. Így a sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló résztvevők kifejezettebb nárcisztikus (gyenge korreláció), machiavellista és pszichopata vonásokról (közepesen erős korrelációk), valamint a BPO kifejezettebb jeleiről (gyenge korreláció) számoltak be.

	Korrelációk ASR-YWMS (fiatalabb minta) (N = 1733)	Korrelációk ASR-OMWS (idősebb minta) (N = 355)	Fisher-féle r-Z transzformáció	
	r	r	Z	p
BPI	0,267	0,211	1,02	0,308
Mach	0,351	0,459	- 2,21	0,027
Psych	0,349	0,490	- 2,94	0,003
Narc	0,191	0,213	- ,39	0,697

Megjegyzés: minden korreláció $p < 0,001$ szinten szignifikáns. ASR-YWMS = Sugar kapcsolatok elfogadása fiatal nők és férfiak körében; ASR-OMWS = Sugar kapcsolatok elfogadása idősebb nők és férfiak körében; Mach = Machiavellizmus; Psych = szubklinikus pszichopátia; Narc = Szubklinikus nárcizmus; BPI = Borderline személyiségkérdőív.

10. táblázat Pearson-féle korrelációk a sugar kapcsolatok elfogadása és a vizsgált személyiségjegyek között.

Ezután összehasonlítottuk az összefüggések erősségét a fiatalabb és az idősebb mintán (10. táblázat). A Fisher-féle r-Z transzformációk eredményei szerint a sugar kapcsolatok elfogadásának összefüggései a machiavellizmussal és a pszichopátiával szignifikánsan erősebbek voltak a jelenlegi idősebb mintában. Minden más összefüggés statisztikailag azonos erősségű volt.

6 Korlátok

Tanulmányunknak vannak bizonyos korlátai. Elképzelhető, hogy a szexuális témák iránt fokozottan érdeklődő egyének felülreprezentáltak a mintánkban, ami azt jelenheti, hogy a sugar kapcsolatok iránti fogékonyság az átlagpopulációban alacsonyabb, mint a kutatásunkban. Ezenkívül a résztvevők többségének nem volt közvetlen tapasztalata a sugar kapcsolatok terén és ennek megfelelően az attitűdjeiket jobban befolyásolhatja a személyiségük vagy aktuális impulzusaik. A tanulmány másik korlátja elméleti jellegű. A felnőttekhez való kötődés elmélete (Hazan és Shaver, 1987) és a tanulmányban használt modell (Bartholomew és Horowitz, 1991) kulturálisan elfogult lehet. A felnőttkori kötődéselméletet megfelelő elméleti keretnek tartottuk, mivel a minta olyan személyekből állt, akik egy nyugati társadalomban élnek és hozzáférnek az internethez; azonban ezeket az eredményeket és a megvitatást óvatosan kell kezelni a nem nyugati társadalmakban, tekintettel arra, hogy a kötődéselmélet érvényessége kulturálisan korlátozott lehet.

7 Összefoglalás

A disszertáció középpontjában a párválasztással kapcsolatos stratégiák állnak. A 21. század technológiai és társadalmi változásai ismét szükségessé tették a párválasztás vizsgálatát, a munka során a kortárs tudományos diskurzushoz az ellenszolgáltatáson alapuló párkapcsolatok evolúciós pszichológiai megközelítésével csatlakozik.

Párválasztási preferenciáink az evolúciós pszichológia szerint olyan mentális programok, amelyek meghatározott módon szabályozzák viselkedésünket és irányítják a párválasztási folyamatot, illetve párkapcsolatainkat. A hosszútávú párkapcsolatok és a házasságok túlnyomó többségében evolúciós stratégia mentén szerveződnek (Berezkei és Csanaky 1996).

Párválasztásunk során mindannyian kiértékeljük a másik személy reprodukív értékét vagy párértékét (Symons 1979, Buss 1994), amely alapján igyekszünk a legmegfelelőbb személyt választani társunkként. Mindeközben egyaránt fontos az érzelmi megalapozás, amelynek egyik alkotója a szerelem, amely a bonyolult tudatos és tudattalan értékelő folyamat során alakul ki. Kultúránkban a szerelem az emberek által egyik legtöbbször becsült érzelem. A szerelem során a különböző egyéniségek összehangolódása történik meg a párkapcsolatban, amelyet az intenzív vonzalom alapjaiban vezérel (Bányai és Varga, 2013). A pozitív, erőteljes érzelmek főbb funkciója a kapcsolat összehangolása hosszútávon. A szerelem az egyének fitneszét interdependens módon fejleszti, vagyis bővíti a szaporodási-öröklődési lehetőségeket és segíti az utódok túlélését. A szerelem egy kontrollon túli érzés, amely befolyásolja a döntéseinket, eltávolít a racionalitástól, például egy „kedvezőbb” partner megjelenésekor ugyan racionális lenne változtatni, kontrollálhatatlan érzelmeinknek köszönhetően azonban mégsem tesszük (Buss, 2019). A szerelem kibontakozását és beteljesülését nagyban befolyásolja, hogy az adott pillanatban mennyire vagyunk nyitottak a kapcsolatra, milyen érzelmi háttérrel megyünk bele az ismerkedésbe. Személyes élményeink és tapasztalataink megosztásával egyre közelebb kerülünk a másik emberhez, kialakul közöttünk egy bizalmi viszony, amely a kapcsolat alapját képezheti a későbbiekben. Sternberg (1988) szerint a szerelem háromszög elmélet az intimitás, szenvedély és az elköteleződés komponenséből áll. Beteljesült szerelemről mindhárom komponens megléte esetén beszélhetünk, amely fenntartásán folyamatosan dolgoznunk kell.

A disszertációban öt vizsgálat eredményét mutatjuk be, amelyek közül az első a szerző alapszakos tanulmányai során készült vizsgálat, amely a témához kapcsolódást mutatja be

interdiszciplináris megközelítésből, az ezt követő négy vizsgálat a párkapcsolatokat érintő evolúciós pszichológiai diskurzushoz járulnak hozzá.

Célunk volt felmérni a válaszadó fiatalok konfliktuskezelési magatartását, szokásait. Az eredmények szerint azok a párok, akik naponta találkoznak, nagyobb arányban értékelik jónak a kapcsolatukat, mint azok, akik ritkábban érintkeznek egymással. Mindebből megállapítható, hogy akiknek havonta vagy ritkábban van lehetőségük találkozni párjukkal lényegesen nagyobb arányban értékelik a párkapcsolatukat csupán megfelelőnek. A találkozások gyakoriságának jelentős hatása van a kapcsolat minőségére. A gyakori, rendszeres együttlétek kedvező alapot teremtettek egymás megismeréséhez, a mélyebb kapcsolat kialakításához. Napjaink rohamosan fejlődő technológiai megoldásainak, elsősorban az internetnek köszönhetően egyre több lehetőségünk van távkapcsolatok fenntartására, azonban az eredmények alapján látható, hogy személyes kontaktussal jobb minőségű párkapcsolat tartható fenn. Az evolúció során a szexuális érintkezés elsősorban a szaporodás szempontjából volt fontos, azonban az emberek tekintetében az örömszerzés egyik forrásaként is megjelent. Napjainkban a gyermeknemzés már nem az elsődleges célja a szexuális érintkezésnek, sokkal inkább hátrébb került a listában. Kutatások eredményei alapján az emberek a szexuális érintkezés során fejezik ki szeretetüket a partnerük felé, élvezetszerzésként használják az együttlétet, illetve akadnak olyanok, akik párjuk nyomásának, akaratának engedve, vagy stresszoldás céljából létesítenek szexuális együttlétet. Döntő mértékben befolyásolják szexuális viselkedésünket az ivari szelekció által létrehozott pszichológiai mechanizmusok, amely az ember evolúciójában fontos szerepet játszott. A szexuális szelekcióról elmondható, hogy eltérő módon működik a két nem tagjainál, ugyanis mind a férfiaknak, mind a nőknek különböző reprodukív érdekei vannak, amelyek ennek megfelelően különféle viselkedési adaptációkat hoztak létre. Emellett a többnejűség, az eltérő nemi munkamegosztás és a táplálékszerzés is eltérően alakították a két nem hajlamait, attitűdjeit, képességeit. A szexuális hűség ellenőrzésére és a paternitás biztosítására különböző pszichológiai mechanizmusok alakultak ki, amelyek az arousal szint emelésével és heves érzelmi reakciókkal válaszolnak a hűtlenség fenyegetésére. Ilyen a szociális szégyentől való félelem, amely a férfiakat jobban érinti, mint a megcsalt nőket (Pritchard, Maxwell és Jordon, 1984).

Az internet és a telekommunikációs tér hódításával egyre inkább átalakultak társkeresési szokásaink. A XXI. századra a hagyományos helyszínek és alkalmak (iskola, munkahely, lakóhely, szabadidős tevékenységek) mellett teret nyertek maguknak az online felületek,

társkereső szolgáltatások (Dormán, 2005). Az azonnali szimpátián alapuló társkereső alkalmazásokkal kapcsolatos vélekedés gyakran erkölcsi, moralizált jellegű, a kritikák szerint a felhasználók közötti futószalag-szerű válogatás a bőség zavarával sekélyessé, felszínessé, személytelenné teszi a társkeresést (Berger, 2019). Az online társkeresők esetében gyakran felmerül a megbízhatóság, az autentikusság kérdése, hiszen az instant szimpátia kialakításához szükséges vizuális és írásos jegyek gyakran nincsenek összhangban a felhasználó valós személyiségével (Duguay 2015, Toma és Hancock, 2009). Bár az online társkeresési szolgáltatások megkönnyítik a párválasztást, a területen dolgozó kutatók számos kockázatra hívták fel a figyelmet.

A jövedelmi viszonyokon és társadalmi helyzeten alapuló párválasztás önmagában még nem jelenti a tranzakcióra épülő viszonyok kezdeményezését. A tranzakcionális szex olyan tranzakciókat jelent, amelyekben az egyik partner erőforrásokat, javakat és támogatást biztosít a másik közvetlen szexuális elérhetőségéért cserébe. Ez a feltehetően kialakult, összetett biológiai-pszichológiai-társadalmi folyamat befolyásolta a párválasztást az emberi történelem során, sőt a modern populációkban is. A szexuális dimorfizmussal kapcsolatos párválasztási preferenciák közötti különbségek (pl. partnerek száma) a jelenség kialakulásának fontos tényezői (pl. Buss and Schmitt, 1993, 2019; Conroy-Beam és mtsai, 2019a,b; Walter és mtsai, 2020).

A sugar kapcsolat a tranzakciós szexuális kapcsolat egyik formája, amelyben egy idősebb és gazdagabb partner (sugar daddy/ mommy) anyagi erőforrásokat biztosít egy fiatalabb partnernek (sugar baby/ boy) a társaságáért cserébe (Nayar, 2016). A partnerek általában együtt töltik a szabadidejük egy részét, és a szexuális tevékenység csak akkor történik, ha mindkét partner beleegyezését adja. Az ilyen tranzakciós, anyagi érdeken alapuló szexuális kapcsolatok már évszázadokkal ezelőtt meglehetősen gyakoriak voltak (Nelson, 1993). Napjainkban a digitális technológiának köszönhetően a potenciális partnerek könnyebben megtalálhatják egymást (Nayar, 2016; Botnen és mtsai, 2018), és megőrizhetik magánéletüket a sugar kapcsolatok közvetítésére kijelölt weboldalak használatával.

Kutatásunkat megelőzően még nem dolgoztak ki olyan vizsgálati eszközt, amely a sugar kapcsolat létesítésével kapcsolatos attitűdöt mérné. Egy sugar kapcsolatokhoz való hozzáállást mérő eszköz lehetővé tenné a kutatók számára, hogy részletesebb képet kapjanak a sugar kapcsolat pszichológiai aspektusairól, értékelve mind a közvetlenül érintett egyéneket, mind az átlagos népeiséget. A disszertációban bemutatott második vizsgálat célja

a sugar kapcsolatok elfogadását mérő eszköz kifejlesztése volt. A kutatás során annak validálására az intim partner- és szexuális kapcsolatok pszichológiai működésének egyéb mutatóit használtuk fel, illetve igazoltuk, hogy a sugar kapcsolatok elfogadása pozitívan összefügg az intim partnerkapcsolatokban tanúsított önhasznosító viselkedéssel, a játékos szerelmi stílussal és a korlátlan szocioszexualitással. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének hajlamosak voltak szexuális kapcsolatot létesíteni öncélú okokból, és hajlamosak voltak a szexet a szorongás vagy a kapcsolati problémák kezelésének eszközeként is használni. Továbbá korlátozottak a szocioszexuális orientációjukban, és hajlandóbbak voltak elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokra. Mindez a szerelemről alkotott nézeteikben is tükröződött. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének hajlamosak voltak a szerelmet a tiszta öröm forrásának tekinteni, amelyet nem korlátoz a kizárólagosság. A sugar kapcsolatokhoz pozitívabban viszonyuló egyének az intimitást, a biztonságot és a szexuális esztétikát a szerelem lényegtelen összetevőinek tekintették, míg a barátság és az elkötelezettség szubjektív fontossága egy szerelmi kapcsolatban nem függött a résztvevők sugar kapcsolatokhoz való hozzáállásától. Az egyének sugar kapcsolatokhoz való hozzáállása nem függött össze az intimitás, a szerelem és a fizikai vonzalom szexuális motívumaival.

Az ASR-YWM fejlesztésének és validálásának eredményei azt mutatják, hogy az önbevallásos kérdőív érvényes mérőeszköz lehet a fiatalabb személyek sugar kapcsolatra való hajlandóságának mérésére. A kapott eredmények alátámasztják azt az elképzelést, hogy a fiatalok tranzakciós szexre (pl. sugar kapcsolatra) való nyitottsága összefügg a rövidtávú kapcsolatok preferálásával, a játszmázó szerelmi stílussal, az énközpontú szexuális motivációval és az olyan averzív személyiségjegyekkel, mint a szubklinikai pszichopátia, a machiavellizmus és a borderline személyiség szerveződés. Kimutattuk, hogy ezek az összefüggések az átlagpopulációban is megfigyelhetők. Az egyén mások és önmaga kihasználásán alapuló haszonelvű párválasztási stratégiája valószínűleg nem csak akkor játszik szerepet, ha éppen sugar kapcsolatban van. Fontos továbbá, hogy megfelelően tisztázzuk más, a párválasztással kapcsolatos, kialakult stratégiák (pl. élettörténeti stratégiák) jelentőségét a sugar kapcsolatokra való nyitottságban. A legfontosabb, hogy második tanulmányunk megmutatta, hogy a fiatal személyek sugar kapcsolatokra való nyitottságának különböző mértéke a párválasztási pszichológia alapvető része lehet.

A harmadik vizsgálat elsődleges célja egy olyan eszköz kifejlesztése és validálása volt, amely lehetővé teszi a sugar kapcsolatokhoz való hozzáállás mérését az idősebb felnőtteknél.

Így ezek a vizsgálatok a második tanulmány folytatását jelentik, ahol a korábbi mérőeszközök használata lehetővé tette számunkra, hogy összehasonlítsuk a két mintában lévő korrelációk mintázatát az életkor függvényében. Így ezek a vizsgálatok két különböző korcsoportban is hozzájárulnak tudásunkhoz. Továbbá a vizsgálat célja volt, hogy további támogatást nyújtson a párválasztási piaci modellhez és a személyiséggel kapcsolatos tényezők relevanciájához a párválasztási stratégiák és preferenciák kialakításában a partnerrel való beszélgetés során. Mivel az alapvető társ preferenciák nagysága csökken az életkorral (Buss, 1989; Li és mtsai, 2002; Conroy Beam és Buss, 2019; Conroy-Beam és mtsai, 2019; Walter és mtsai, 2020), ebben a régebbi mintában ugyanazt a korrelációs mintát vártuk, mint a 2020-as vizsgálatban. Egy önbevalláson alapuló kérdőívet vizsgáltunk, amely az idősebb felnőtt személyek sugar kapcsolatok iránti elfogadó attitűdjét méri. A fiatal felnőttek párválasztási stratégiáikhoz képest sokkal kevesebbet tudunk az idősebb korú egyének partnerpreferenciáiról. Ezek alapján azt mondhatjuk, hogy ez az első empirikus vizsgálat a sugar kapcsolatokkal összefüggő attitűdök korrelátumainak túlnyomórészt evolúciós megközelítésű vizsgálatára egy idősebb korú felnőtt mintán. Az ASR-OMWS-en magas pontszámot elérő idősebb felnőttek a szórakozást és a partnerek kihasználását kínáló kapcsolatok lehetőségét részesítették előnyben, és kevésbé érdeklődtek a szerelem romantikus és érzelmi töltete iránt (lásd a szerelmi stílusok eredményeit). A korlátlanabb szocioszexualitás szintén pozitívan kapcsolódott a sugar kapcsolatok elfogadásához, ami azt mutatja, hogy idősebb koruk és csökkenő párértékük ellenére a sugar kapcsolatban részt venni hajlandó egyének szexuálisan aktívabbak. Ezek a szerelmi és szexuális motívumok kulcsszerepet játszhatnak az idősebb felnőttek párválasztási stratégiáinak kialakításában. A fokozott szexuális késztetések növelik a potenciális partner fizikai jellemzőire való összpontosítást, és nagyobb értéket tulajdonítanak ezeknek a jegyeknek. Mivel az idősebb felnőttek inkább anyagi erőforrásokkal rendelkeznek, mint fizikai vonzerővel, a sugar kapcsolat a viszony vállalható és elérhető formáját jelentheti számukra (pl. Allen és Desille, 2017; Jonason és Kavanagh, 2010).

Negyedik vizsgálatunk inkább feltáró jellegű volt, amely abból indult ki, hogy a sugar kapcsolatok elfogadása valószínűleg összefüggést mutat a vizsgált változókkal: inkább a külső, mint a belső motivációval, és inkább a kötődési elkerüléssel, mint a kötődési szorongással. Abban azonban bizonytalanok voltunk, hogy az önbecsüléssel milyen irányú kapcsolat tárható fel. Mivel a sugar kapcsolatok elfogadásának lehetséges pszichológiai

összefüggéseiről hasonló kutatás korábban nem készült, ezért nem voltak speciálisan megalapozott hipotéziseink és predikcióink.

Tudomásunk szerint ez a vizsgálat az első, amely feltárta a sugar kapcsolatok elfogadásának összefüggéseit a külső és belső motivációval, az önértékeléssel, valamint a kötődési stílusokkal. A fiatalabb almintában a sugar kapcsolatok elfogadása jelentős mértékű összefüggést mutatott a külső motivációval. Az idősebb korosztályt felölelő almintában ezzel szemben a sugar kapcsolatok elfogadása összefüggést mutatott minden tesztelt változóval, kivéve az önértékelést. Pozitív összefüggéseket találtunk a kötődések elkerülése, a kötődési szorongás és a külső motiváció tekintetében, míg a belső motiváció negatívan korrelált a sugar kapcsolatok elfogadásával. Összefoglalva a negyedik vizsgálatot elmondható, hogy a sugar kapcsolatok nagyobb elfogadottsága az intimitástól és az elkülönüléstől való intenzívebb félelemmel, a külső motiváció magasabb szintjével és a belső motiváció alacsonyabb szintjével járt együtt. Ezek az eredmények részben összhangban vannak a kapcsolódó korábbi megállapításokkal, amelyek pozitív bizonyítékokat mutatnak a bizonytalan kötődés és a színlelt orgazmus iránt (Láng és mtsai 2020), valamint a vibrátorok használata, az anális szex (Costa és Brody, 2011), illetve a férfiak szexuális függőségei iránt (Zapf és mtsai, 2008). Az eredmények azt mutatták, hogy a fiatalabb résztvevők kötődési szorongása nem befolyásolta jelentősen az önértékelést, a belső motivációt, a külső motivációt vagy a sugar kapcsolatok elfogadását. A kötődéskerülés azonban mérsékelte az önértékelés hatását a sugar kapcsolatok elfogadására, vagyis az önértékelés negatív hatása a kötődéskerülés fokozásával nullára csökkent. Ezek a megfigyelések összhangban vannak a korábbi tanulmányok egyes megállapításaival, például a szorongó kötődéssel járó általában alacsony önértékeléshez képest (Campbell és Marshall, 2011) az elkerülő kötődésű személyek által jelentett magasabb önértékelés valószínűleg a rosszul alkalmazkodó nárcizmust tükrözi. Smolewska és Dion (2005) megállapították, hogy a rejtett nárcizmust jobban megjósolta a kötődés elkerülése, mint a kötődési szorongás. Továbbá a kötődés elkerülése mérsékelte a belső motiváció negatív hatását a sugar kapcsolatok elfogadására, vagyis a belső motiváció hatása a kötődéskerülés fokozódásával csökkent. Ez a megállapítás összhangban van azzal a megfigyeléssel, hogy a belső motiváció lényeges része az önfelfogásnak (Ryan és Deci, 2017), amely elsősorban a kölcsönös érzelmi elkötelezettségen alapuló szexuális kapcsolat preferenciájához kapcsolódik, nem pedig az intimitásért cserébe adott anyagi juttatáshoz (Birkás és mtsai, 2020; Láng és mtsai, 2021). Úgy tűnik azonban, hogy a belső motivációjú szexuális tevékenység súlyosan gátolt azokban

a bizonytalanul kötődő egyéneknél, akik hajlamosak elkerülni az intim kapcsolatokat. Az idősebb almintában a kötődéskerülés mérsékelte a külső motiváció pozitív hatását a sugar kapcsolat elfogadására, vagyis a külső motiváció hatása a kötődéskerülés fokozódásával csökkent. Ez a megállapítás különös figyelmet érdemel, tekintettel arra, hogy a kötődéskerülés megfigyelt hatása ellentétes irányú a fiatalabb résztvevőknél tapasztaltnál. A magas külső motiváció és az alacsony kötődéskerülés kombinálva nagyobb valószínűséggel lesz kielégíthető a társadalmi célok elérésével (pl. mások csodálatának vagy tiszteletének elérése), így jobban megfelel a sugar kapcsolatba való bekapcsolódásnak, amelyben egy fiatal és vonzó partner javíthat az idősebb partner társadalmi környezetére gyakorolt benyomásán. Ezzel szemben a magasabb szintű kötődéskerülés nagyobb valószínűséggel társul a külső motívumok (pl. anyagi javak felhalmozása) erősen egocentrikus elégedettségéhez, ami kevésbé felel meg a sugar kapcsolatba történő befektetésnek. Ezeket a magyarázó hipotéziseket a jövőbeni vizsgálatok során tesztelni kell, esetleg az aspirációs index teljes verzióját felhasználva.

Az ötödik vizsgálat egyik célja az volt, hogy teszteljük a sugar kapcsolat elfogadása és a szociálisan averzív személyiségjegyek közötti várt összefüggéseket fiatal felnőtt nők és férfiak körében (pl. Brody és mtsai., 2005; Brody és Potterat, 2010; Tull és mtsai., 2011; Edwards, 2017; Blum és mtsai., 2018), valamint megismételjük a sugar kapcsolatokkal kapcsolatos attitűdökben korábban kapott nemi különbséget (pl. Buss és Schmitt, 1993, 2019; Gangestad és Simpson, 2000; Walter és mtsai., 2020). Emellett azt is vártuk, hogy a második vizsgálatban feltárt ASR-YWMS egydimenziós szerkezetét is meg tudjuk erősíteni. A vizsgálat eredményei megerősítették mind a sugar kapcsolat elfogadása kérdőívek várt faktorszerkezetét, mind a sugar kapcsolat elfogadásában elvárt nemi különbséget, azaz a férfiak szignifikánsan magasabb pontszámot értek el a sugar kapcsolat elfogadása kérdőíveken, mint a nők. A másik fontos eredmény a sugar kapcsolat elfogadása és a vizsgált szociálisan nemkívánatos személyiségjegyek mindegyike közötti pozitív kapcsolat volt. Vagyis a sugar kapcsolatokkal szemben elfogadóbb hozzáállásról beszámoló résztvevők magasabb szintű machiavellizmust és szubklinikai pszichopátiát mutattak. Ezek az eredmények összhangban vannak a kapcsolódó korábbi tanulmányok eredményeivel, amelyek kimutatták, hogy a DT vonások pozitívan kapcsolódnak a rövidtávú párkapcsolatok preferálásához, valamint ahhoz a manipulatív, morális szempontokat háttérbe szorító taktikához, amelyek általában a női intraszexuális versengéséhez kapcsolódnak (Honey, 2017; Semenyna, Belu, Vasey és Honey, 2018; Semenyna, Vasey, és Honey, 2019). A sugar

kapcsolatok elfogadása szintén pozitívan kapcsolódott a borderline személyiségszerveződéshez. Ez arra utal, hogy a tranzakciós szexuális kapcsolatot nagyobb valószínűséggel fogadják el azok, akik különösen hajlamosak az inadekvát vagy szélsőséges érzelmi reakciókra, az impulzív viselkedésre és a stabilitást nélkülöző intim párkapcsolatokra. Ez a megállapítás összhangban van több korábbi vizsgálat eredményeivel, amelyek a borderline személyiségszerveződés és a szexuális impulzivitás között kapcsolatot találtak (pl. Frías, Palma, Farriols és González, 2016; Sansone, Barnes, Muennich és Wiederman, 2008).

A tanulmányban bemutatott kutatás mind a fiatalabb, mind az idősebb nők és férfiak sugar kapcsolatokhoz való hozzáállásának háttérében bizonyos személyiségtényezőkre helyezi a hangsúlyt a korábbi tanulmányokban bemutatott pszichológiai tényezők (párválasztási és szexuális működés, a kötődés, az önbecsülés, motivációk) vizsgálatával szemben. Eredményeink arra utalnak, hogy bizonyos mértékig mind a fiatalabb, mind idősebb felnőttek partnerpreferenciáit befolyásolják ezek a személyiségvonások. Amint arra korábban rámutattunk, a személyiség mind az egyénnek a saját magáról hirdetett, mind a másoktól elvárt partneri tulajdonságokra hatással van. Összekapcsolva eredményeinket a Sötét Triád és a BPO párválasztási stratégiáival kapcsolatos korábbi eredményekkel, úgy tűnik, hogy a sugar kapcsolatot a rövidtávú, kevesebb elkötelezettséggel és intimitással járó szexuális kapcsolatokat preferáló egyének támogatják (pl. Lavner és mtsai, 2015; Muñoz Centifanti és mtsai, 2016; Birkás és mtsai, 2018).

8 Irodalom

- Allen, M. S., & Desille, A. E. (2017). Personality and sexuality in older adults. *Psychology & Health*, 32(7), 843-859. <https://doi.org/10.1080/08870446.2017.1307373>
- Alterovitz, S. S.-R., & Mendelsohn, G. A. (2011). Partner preferences across the life span: Online dating by older adults. *Psychology of Popular Media Culture*, 1(S), 89-95. <https://doi.org/10.1037/2160-4134.1.S.89>
- Anderson, R. C., & Klofstad, C. A. (2012). For love or money? The influence of personal resources and environmental resource pressures on human mate preferences. *Ethology*, 118(9), 841-849. <https://doi.org/10.1111/j.1439-0310.2012.02077.x>
- Araujo, A. B., Mohr, B. A., McKinlay, J. B. (2014). Changes in sexual function in middle-aged and older men: longitudinal data from the Massachusetts Male Aging Study. *J. Am. Geriatr.* 52: 1502–1509.
- Arunachalam, R., & Shah, M. (2008). Prostitutes and brides? *The American Economic Review*, 98, 516-522. <http://dx.doi.org/10.1257/aer.98.2.516>
- Baker, F. B. (2001). *The Basics of Item Response Theory (2nd ed.)*. ERIC Clearinghouse on Assessment and Evaluation, College Park, MD.

- Bartolomew, K., Horowitz, L.M. (1991). Attachment Styles Among Young Adults: A Test of a Four Category Model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226-244. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.2.226>
- Bányai, É., Varga, K. (2013) *Affektív pszichológia – az emberi késztetések és érzelmek világa*. Budapest, Medicina Könyvkiadó Zrt.
- Berezkei T. (2008). *Evolúciós pszichológia*. Osiris.
- Berezkei T., Csanaky A. (1996) Mate choice, marital success, and reproduction in a modern society. *Ethology and Sociobiology*, 17.1, 17-35. [https://doi.org/10.1016/0162-3095\(95\)00104-2](https://doi.org/10.1016/0162-3095(95)00104-2)
- Berger, V. (2019). Mediatizált szerelem: A Tinder fenomenológiája. In: *Replika*, (113), 63-87.
- Betzer, F., Köhler, S., & Schlemm, L. (2015). Sex work among students of higher education: A survey-based, cross-sectional study. *Archives of Sexual Behavior*, 44(3), 525-528. <https://doi.org/10.1007/s10508-014-0476-y>
- Birkás B, Meskó N, Zsidó, A. N, Ipolyi, D., & Láng A (2020) Providing Sexual Companionship for Resources: Development, Validation, and Personality Correlates of the Acceptance of Sugar Relationships in Young Women and Men Scale (ASR-YWMS). *Frontiers in Psychology*. 11:1135. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01135>
- Birkás, B., & Csathó, Á. (2015). Size the day: the time perspectives of the Dark Triad. *Pers. Personality and Individual Differences*, 86, 318-320. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.06.035>
- Birkás, B., Csathó, Á., Gács, B., & Berezkei, T. (2015). Nothing ventured nothing gained: strong associations between reward sensitivity and two measures of Machiavellianism. *Personality and Individual Differences*, 74, 112-115. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.046>
- Birkás, B., Láng, A., & Meskó, N. (2018). Self-rated attractiveness moderates the relationship between dark personality traits and romantic ideals in women. *Psychological Reports*, 121(1), 184-200. <https://doi.org/10.1177/0033294117738021>
- Birkás, B., Meskó, N., Zsidó, A. N., Ipolyi, D., & Láng, A. (2020). Providing sexual companionship for resources: Development, validation, and personality correlates of the acceptance of sugar relationships in young women and men scale (ASR-YWMS). *Frontiers in Psychology*, 11, 1135. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01135>
- Birnbaum, G. E., Reis, H. T., Mikulincer, M., Gillath, O., & Orpaz, A. (2006). When sex is more than just sex: Attachment orientations, sexual experience, and relationship quality. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91(5), 929-943. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.91.5.929>
- Blum, A. W., Lust, K., Christenson, G., Odlaug, B. L., Redden, S. A., & Grant, J. E. (2018). Transactional sexual activity among university students: Prevalence and clinical correlates. *International Journal of Sexual Health*, 30(3), 271-280. <https://doi.org/10.1080/19317611.2018.1491922>
- Botnen, E. O., Bendixen, M., Grøntvedt, T. V., & Kennair, L. E. O. (2018). Individual differences in sociosexuality predict picture-based mobile dating app use. *Personality and Individual Differences*, 131, 67-73. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.04.021>
- Brewis, A. A., Wutich, A., Falletta-Cowden, A., & Rodriguez-Soto, I. (2011). Body norms and fat stigma in global perspective. *Current anthropology*, 52(2), 269-276.
- Brody, S., & Potterat, J. J. (2010). Assessing mental health and personality disorder in prostitute women. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 122(2), 167. <https://dx.doi.org/10.1111/j.1600-0447.2010.01578.x>
- Brody, S., Potterat, J. J., Muth, S. Q., & Woodhouse, D. E. (2005). Psychiatric and characterological factors relevant to excess mortality in a long-term cohort of prostitute women. *Journal of sex & marital therapy*, 31(2), 97-112. <https://doi.org/10.1080/00926230590477943>

- Buss, D. M. (1989). Sex differences in human mate preferences: Evolutionary hypotheses tested in 37 cultures. *Behavioral and Brain Sciences*, 12(01), 1-14. <https://doi.org/10.1017/S0140525X00023992>
- Buss, D. M. (1994). *The evolution of desire: Strategies of human mating*. New York: Basic Books.
- Buss, D. M. (1988). Love acts. *The evolutionary biology of love*. In: Sternberg, RJ, Barnes, ML (Eds.), *Psychology of Love*. Yale University Press, New Haven, 100-118.
- Buss, D. M. (2006). The evolution of love. *The new psychology of love*, 65-86.
- Buss, D. M., & Kenrick, D. T. (1998). Evolutionary social psychology. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology* (pp. 982–1026). McGraw-Hill.
- Buss, D. M., & Foley, P. (2019). Mating and marketing. *Journal of Business Research*. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.01.034>
- Buss, D. M., & Schmitt, D. P. (1993). Sexual Strategies Theory: An evolutionary perspective on human mating. *Psychological Review*, 100(2), 204-232. <https://doi.org/10.1037/0033-295x.100.2.204>
- Buss, D. M., & Schmitt, D. P. (2019). Mate preferences and their behavioral manifestations. *Annual Review of Psychology*, 70, 77-110. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010418-103408>
- Buss, D. M., Durkee, P. K., Shackelford, T. K., Bowdle, B. F., Schmitt, D. P., Brase, G. L., Choe, J. C., & Trofimova, I. (2020). Human status criteria: Sex differences and similarities across 14 nations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 119(5), 979-998. <https://doi.org/10.1037/pspa0000206>
- Buunk, B. P., Dijkstra, P., Kenrick, D. T., & Warntjes, A. (2001). Age preferences for mates as related to gender, own age, and involvement level. *Evolution and Human Behavior*, 22(4), 241-250. [https://doi.org/10.1016/S1090-5138\(01\)00065-4](https://doi.org/10.1016/S1090-5138(01)00065-4)
- Calogero, R. M., Pina, A., & Sutton, R. M. (2014). Cutting words: Priming self-objectification increases women's intention to pursue cosmetic surgery. *Psychology of Women Quarterly*, 38(2), 197-207. <https://doi.org/10.1177/0361684313506881>
- Calogero, R. M., Pina, A., Park, L. E., & Rahemtulla, Z. (2010). Objectification theory predicts college women's attitudes toward cosmetic surgery. *Sex Roles*, 63(1-2), 32-41. <https://doi.org/10.1007/s11199-010-9759-5>
- Campbell, L., & Marshall, T. (2011). Anxious attachment and relationship processes: An interactionist perspective. *Journal of Personality*, 79(6), 1219-1250. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2011.00723.x>
- Chen, C. (2016). No moral qualms about transactional sex? Materialism and objectification. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 44(11), 1803-1813. <https://doi.org/10.2224/sbp.2016.44.11.1803>
- Choi, D., & DeLong, M. (2019). Defining Female Self Sexualization for the Twenty-First Century. *Sexuality & Culture*, 1-22. <https://doi.org/10.1007/s12119-019-09617-3>
- Conroy-Beam, D., & Buss, D. M. (2019). Why is age so important in human mating? Evolved age preferences and their influences on multiple mating behaviors. *Evolutionary Behavioral Sciences*, 13(2), 127-157. <https://doi.org/10.1037/ebs0000127>
- Conroy-Beam, D., Buss, D. M., Asao, K., Sorokowska, A., Sorokowski, P., Aavik, T., Zupančič, M. (2019). Contrasting computational models of mate preference integration across 45 countries. *Scientific Reports*, 9(1), 1-13. <https://doi.org/10.1038/s41598-019-52748-8>
- Conroy-Beam, D., Roney, J. R., Lukaszewski, A. W., Buss, D. M., Asao, K., Sorokowska, A., Alm, C. (2019). Assortative mating and the evolution of desirability covariation. *Evolution and Human Behavior*. 40(5), 479-491. <https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2019.06.003>

- Cordero, B. D. (2015). *Sugar Culture and SeekingArrangement.com Participants: what it means to negotiate power and agency in sugar dating*. (Unpublished master's thesis), California State University, Sacramento. Retrieved from <http://csus-dspace.calstate.edu/bitstream/handle/10211.3/159309/B.CorderoThesis2015Fall.pdf> on 2019. 08. 01.
- Costa, R. M., & Brody, S. (2011). Anxious and avoidant attachment, vibrator use, anal sex, and impaired vaginal orgasm. *The Journal of Sexual Medicine*, 8(9), 2493-2500. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2011.02332.x>
- Dormán E. 2005. Társkeresés az interneten. *Médiakutató* 2: 45–66.
- Dunn, M. J. (2018). Younger escorts advertise higher charges online than older escorts for sexual services cross-culturally. *Evolutionary Psychological Science*, 4(3), 331-339. <https://doi.org/10.1007/s40806-018-0142-z>
- Edwards, B. (2017). *Psychopathic Traits and Substance Use in the Context of Erotic Services and Sex Exchange among College Students*. (Unpublished master's thesis), University of South Florida, Tampa. Retrieved from <https://scholarcommons.usf.edu/etd/6829> on 2019. 08. 01.
- Edwards, B. G., & Verona, E. (2016). Gendered contexts: Psychopathy and drug use in relation to sex work and exchange. *Journal of Abnormal Psychology*, 125(4), 514-527. <https://dx.doi.org/10.1037/abn0000159>
- Endong, F. P. C. (2019). Pornography and Objectification of Women in Nollywood Films: A Study of Nigerian Actresses' Perception of Acting Sex and Nudity Scenes. *Journal of International Women's Studies*, 20(2), 58-72.
- Fales, M. R., Frederick, D. A., Garcia, J. R., Gildersleeve, K. A., Haselton, M. G., & Fisher, H. E. (2016). Mating markets and bargaining hands: Mate preferences for attractiveness and resources in two national US studies. *Personality and Individual Differences*, 88, 78-87. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.08.041>
- Ferguson, C. J. (2009). An effect size primer: A guide for clinicians and researchers. *Professional Psychology: Research and Practice*, 40, 532-538. <https://doi.org/10.1037/a0015808>
- Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, 4(2), 132-154. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.4.2.132>
- Fraley, R. C., Heffernan, M. E., Vicary, A. M., & Brumbaugh, C. C. (2011). The experiences in close relationships—Relationship Structures Questionnaire: A method for assessing attachment orientations across relationships. *Psychological Assessment*, 23(3), 615-625. <https://doi.org/10.1037/a0022898>.
- Frias, Á., Palma, C., Farriols, N., & González, L. (2016). Sexuality-related issues in borderline personality disorder: A comprehensive review. *Personality and Mental Health*, 10(3), 216-231. <https://doi.org/10.1002/pmh.1330>
- Gangestad, S. W., & Simpson, J. A. (2000). The evolution of human mating: Trade-offs and strategic pluralism. *Behavioral and Brain Sciences*, 23(4), 573-587. <https://doi.org/10.1017/S0140525X0000337X>
- Gangestad, S. W., & Thornhill, R. (1997). The evolutionary psychology of extrapair sex: The role of fluctuating asymmetry. *Evolution and Human Behavior*, 18(2), 69-88.
- Gayathri, A. R., Balachandran, D., & Muraleedharan, K. S. (2018). Objectification of African American Women in the Bluest Eye. *International Journal of Pure and Applied Mathematics*, 119(12), 2769-2777.
- Gravel, E.E., Pelletier, L.G. & Reissing, E.D. (2016). „Doing it” for the righ reasons: Validation of a measurement of intrinsic motivation, extrinsic motivation, and amotivation for sexual relationships. *Personality and Individual Differences*, 92. 164-173. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.12.015>

- Hayes, A. F. (2018). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. New York: Guilford Publications.
- Hazan, C., Zeifman, D. (1994). Sex and The Psychological Tether. In Bartolomew, K., Perlman, D. (Eds), *Attachment Processes in Adulthood* (pp. 151-180). London: Jessica Kingsley.
- Henderson-King, D., & Henderson-King, E. (2005). Acceptance of cosmetic surgery: Scale development and validation. *Body Image*, 2(2), 137-149. <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2005.03.003>
- Hendrick, C, Hendrick, S. S., & Reich, D. A. (2006). The Brief Sexual Attitudes Scale. *Journal of Sex Research*, 43, 76-86. <https://doi.org/10.1080/00224490609552301>
- Hendrick, C., Hendrick, S. S., & Dicke, A. (1998). The love attitudes scale: Short form. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(2), 147-159. <https://doi.org/10.1177/0265407598152001>
- Honey, P. L. (2017). The element of surprise: Women of the Dark Triad. In M. L. Fisher (Ed.), *Oxford library of psychology. The Oxford handbook of women and competition* (pp. 147-165). New York, NY, US: Oxford University Press. <https://dx.doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199376377.013.42>
- Ipolyi, D., & Molnár, A. (2018). Ellenszolgáltatáson alapuló párkapcsolatok a 21. században – a Sugar-kapcsolatok vizsgálati lehetőségei Magyarországon. In *XXI. Apáczai-napok konferencia. "Útkeresés és újratervelés"*. *Tanulmánykötet* (pp. 117–122).
- Jeffrey T. Hancock, Catalina L. Toma (2009) Putting Your Best Face Forward: The Accuracy of Online Dating Photographs, *Journal of Communication*, Volume 59, Issue 2, Pages 367–386, <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2009.01420.x>
- Jonason, P. K., & Kavanagh, P. (2010). The dark side of love: Love styles and the Dark Triad. *Personality and Individual Differences*, 49(6), 606-610. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2010.05.030>
- Jonason, P. K., Zeigler-Hill, V., & Hashmani, T. (2019). Love, Sex, and Personality Pathology: A Life History View of Personality Pathologies and Sociosexuality. *The Journal of Sex Research*, 56(2), 239-248. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1471444>
- Jones, A. (2014). 'Daddies Date Babies' Asks: Who's Your Sugar Daddy? *Newsweek Global*, 163(14), 60-63. Retrieved from <https://www.newsweek.com/daddies-date-babies-asks-whos-your-sugar-daddy-269194> on 2019. 08. 01.
- Jones, D. N. & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the short Dark Triad (SD3): a brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21, 28-41. <https://doi.org/10.1177/1073191113514105>
- Kasser, T., Ryan, R. M. (1996): Further examining the American dream: differential correlates of intrinsic and extrinsic goals. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 22, 280-287. <https://doi.org/10.1177/0146167296223006>
- Kim, Y., Kasser, T., Lee, H. (2003). Self-Concept, Aspirations, and Well-Being in South Korea and the United States. *The Journal of Social Psychology*, 143(3), 277-290. <https://doi.org/10.1080/00224540309598445>
- Láng, A. (2015). Borderline personality organization predicts Machiavellian interpersonal tactics. *Personality and Individual Differences*, 80, 28-31. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.02.022>
- Láng, A., Birkás, B., Zsidó, A. N., Ipolyi, D., & Meskó, N. (2021). It Takes Two to Tango: Development, Validation, and Personality Correlates of the Acceptance of Sugar Relationships in Older Men and Women Scale (ASR-OMWS). *Frontiers in Psychology*, <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.592138>
- Láng, A., Cooper, E. B., & Meskó, N. (2020). The Relationship Between Dimensions of Adult Attachment and Motivation for Faking Orgasm in Women. *The Journal of Sex Research*, 57(3), 278-284. <https://doi.org/10.1080/00224499.2018.1525333>

- Lavner, J. A., Lamkin, J., & Miller, J. D. (2015). Borderline personality disorder symptoms and newlyweds' observed communication, partner characteristics, and longitudinal marital outcomes. *Journal of Abnormal Psychology, 124*(4), 975-981. <https://doi.org/10.1037/abn0000095>
- Lee, J. A. (1973) *Colours of Love: an exploration of the ways of loving*. New Press, New York.
- Leichsenring, F. (1999). Development and first results of the Borderline Personality Inventory: A self-report instrument for assessing borderline personality organization. *Journal of Personality Assessment, 73*, 45-63. <https://doi.org/10.1207/S15327752JPA730104>
- Li, N. P., Bailey, J. M., Kenrick, D. T., & Linsenmeier, J. A. W. (2002). The necessities and luxuries of mate preferences: Testing the tradeoffs. *Journal of Personality and Social Psychology, 82*(6), 947-955. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.82.6.947>
- Loevinger, J. (1957). Objective tests as instruments of psychological theory. *Psychological Reports, 3*(3), 635-694. <https://doi.org/10.2466/pr0.1957.3.3.635>
- Maas, M. K., Bray, B. C., & Noll, J. G. (2019). Online sexual experiences predict subsequent sexual health and victimization outcomes among female adolescents: A latent class analysis. *Journal of Youth and Adolescence, 48*(5), 837-849. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-00995-3>
- McHoskey J. W. (1999). Machiavellianism, intrinsic versus extrinsic goals, and social interest: A self-determination theory analysis. *Motivation and Emotion, 23*, 267-283. <https://doi.org/10.1023/A:1021338809469>
- Meskó, N. & Láng, A. (2019). Acceptance of Cosmetic Surgery among Hungarian Women in a Global Context: the Hungarian Version of the Acceptance of Cosmetic Surgery Scale (ACSS). *Current Psychology, https://dx.doi.org/10.1007/s12144-019-00519-z*
- Meskó, N., Láng, A., & Kocsor, F. (2014). The Hungarian Version of Sociosexual Orientation Inventory Revised (SOI-R): Sex and Age Differences. *Interpersona, 8*(1), 85-99. <https://doi.org/10.5964/ijpr.v8i1.130>
- Meskó N., Láng A., Kocsor F., Rózsa K. (2012). A szexuális elköteleződés mérése. A szocioszexuális orientációs kérdőív magyar változata. *Magyar Pszichológiai Szemle, 67*(4): 733-755.
- Meskó, N., Szatmári, D., Láng, A., Meston, C. M. & Buss, D. M. (2021). Why Hungarians Have Sex (YSEX-HSF). *Archives of Sexual Behavior, https://doi.org/10.1007/s10508-021-02072-y*
- Meskó, N., Zsidó, A., Láng, A., & Karádi, K. (2021). Sex and Relationship Differences on the Short Love Attitude Scale: Insights from the Hungarian Adaptation. *Sexuality & Culture, https://doi.org/10.1007/s12119-021-09830-z*
- Miller, L. C., Putcha-Bhagavatula, A., & Pedersen, W. C. (2002). Men's and Women's Mating Preferences: Distinct Evolutionary Mechanisms? *Current Directions in Psychological Science, 11*(3), 88-93. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.00175>
- Miller, A. (2011). Sugar dating: A new take on an old issue. *Buffalo Journal of Gender, Law & Social Policy, 20*, 33-68. Retrieved from <https://digitalcommons.law.buffalo.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1029&context=bjglsp> on 2019. 08. 01.
- Mixon, F. G. (2019). Sugar daddy u: human capital investment and the university-based supply of 'romantic arrangements'. *Applied Economics, 51*(9), 956-971. <https://doi.org/10.1080/00036846.2018.1524129>
- Motyl, J. (2012). Trading sex for college tuition: How sugar daddy dating sites may be sugar coating prostitution. *Penn State Law Review, 117*(3), 927-957. Retrieved from <http://pennstatelawreview.org/117/3/Moty%20final.pdf> on 2019. 08. 01.

- Motz, T. (2014). Sugar daddy website has coeds justifying prostitution. *New York Post*. Retrieved from <https://nypost.com/2014/02/09/sugar-daddy-website-has-coeds-rationalizing-prostitution/> on 2019. 08. 01.
- Muñoz Centifanti, L. C., Thomson, N. D., & Kwok, A. H. (2016). Identifying the manipulative mating methods associated with psychopathic traits and BPD features. *Journal of Personality Disorders*, 30(6), 721-741. https://doi.org/10.1521/pedi_2015_29_225
- Nayar, K. I. (2016). Sweetening the deal: dating for compensation in the digital age. *Journal of Gender Studies*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/09589236.2016.1273101>
- Nelson, E. (1993). Sugar daddies: “Keeping” a mistress and the gentleman’s code. *Qualitative Sociology*, 16(1), 43-68. <https://doi.org/10.1007/BF00990073>
- Penke, L., & Asendorpf, J. B. (2008). Beyond global sociosexual orientations: a more differentiated look at sociosexuality and its effects on courtship and romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 95(5), 1113-1135. <https://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.95.5.1113>
- Preble, K. M., Cook, M. A., & Fults, B. (2019). Sex Trafficking and the Role of Institutions of Higher Education: Recommendations for Response and Preparedness. *Innovative Higher Education*, 44(1), 5-19. <https://doi.org/10.1007/s10755-018-9443-1>
- Pritchard, R. D., Maxwell, S. E., & Jordon, W. C. (1984). Interpreting relationships between age and promotion in age-discrimination cases. *Journal of applied psychology*, 69(2), 199.
- Prokop, P., Dylewski, Ł., Woźna, J. T., & Tryjanowski, P. (2018). Cues of woman’s fertility predict prices for sex with prostitutes. *Current Psychology*, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-9807-9>
- Proyer, R. T., Brauer, K., Wolf, A., & Chick, G. (2018). Beyond the Ludic Lover: Individual Differences in Playfulness and Love Styles in Heterosexual Relationships. *American Journal of Play*, 10(3), 265-289.
- Raffagnino, R., & Puddu, L. (2018). Love styles in couple relationships: a literature review. *Open Journal of Social Sciences*, 6(12), 307-330.
- Rijavec, M., Brdar, I., & Miljković, D. (2006). Extrinsic vs. intrinsic life goals, psychological needs and life satisfaction. In A. Delle Fave (Ed.), *Dimensions of well-being. Research and Intervention* (pp. 91–104). Milan: Franco Angeli.
- Ringdal, N. J. (1997). *Love for Sale: A World History of Prostitution*. New York: Grove Press
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. New York and London: Guilford Publications.
- Sagar, T., Jones, D., Symons, K., Tyrie, J., & Roberts, R. (2016). Student involvement in the UK sex industry: Motivations and experiences. *The British Journal of Sociology*, 67(4), 697-718. <https://dx.doi.org/10.1111/1468-4446.12216>
- Sansone, R. A., Barnes, J., Muennich, E., & Wiederman, M. W. (2008). Borderline personality symptomatology and sexual impulsivity. *The International Journal of Psychiatry in Medicine*, 38(1), 53-60. <https://doi.org/10.2190/PM.38.1.e>
- Schmitt, D. P. (2005). Sociosexuality from Argentina to Zimbabwe: A 48-nation study of sex, culture, and strategies of human mating. *Behavioral and Brain Sciences*, 28(2), 247-275. <https://doi.org/10.1017/S0140525X05000051>
- Schmitt, D. P., & Shackelford, T. K. (2008). Big Five traits related to short-term mating: From personality to promiscuity across 46 nations. *Evolutionary Psychology*, 6(2), <https://doi.org/10.1177/147470490800600204>
- Scull, M. T. (2019). “It’s Its Own Thing”: A Typology of Interpersonal Sugar Relationship Scripts. *Sociological Perspectives*, <https://doi.org/10.1177/0731121419875115>

- Semenyna, S. W., Belu, C. F., Vasey, P. L., & Honey, P. L. (2018). Not straight and not straightforward: The relationships between sexual orientation, sociosexuality, and dark triad traits in women. *Evolutionary Psychological Science*, 4(1), 24-37. <https://doi.org/10.1007/s40806-017-0111-y>
- Semenyna, S. W., Vasey, P. L., & Honey, P. L. (2019). Replicating the relationships between Dark Triad traits and female mate-competition tactics in undergraduate women. *Personality and Individual Differences*, 147, 73-78. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.04.028>
- Simpson, J. A., & Gangestad, S. W. (1991). Individual differences in sociosexuality: Evidence for convergent and discriminant validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(6), 870–883. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.60.6.870>
- Smith, C. V., Øverup, C. S., & Webster, G. D. (2019). Sexy deeds done dark? Examining the relationship between dark personality traits and sexual motivation. *Personality and Individual Differences*, 146, 105-110. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.04.003>
- Smolewska, K., & Dion, K. (2005). Narcissism and adult attachment: A multivariate approach. *Self and Identity*, 4(1), 59-68. <https://doi.org/10.1080/13576500444000218>
- Sohn, K. (2016a). Men's revealed preferences regarding women's promiscuity. *Personality and Individual Differences*, 95, 140-146. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.02.041>
- Sohn, K. (2016b). Men's revealed preferences regarding women's ages: evidence from prostitution. *Evolution and Human Behavior*, 37(4), 272-280. <https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2016.01.002>
- Sohn, K. (2017a). Men's revealed preference for their mates' ages. *Evolution and Human Behavior*, 38(1), 58-62. <https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2016.06.007>
- Sohn, K. (2017b). Men's Valuation of Temporal Proximity to Female Virginity: Evidence from Prostitutes. *Deviant Behavior*, 38(10), 1089-1101. <https://doi.org/10.1080/01639625.2016.1240570>
- Symons, D. (1979). *The Evolution of Human Sexuality*. New York: Oxford University Press.
- Tull, M. T., Gratz, K. L., & Weiss, N. H. (2011). Exploring associations between borderline personality disorder, crack/cocaine dependence, gender, and risky sexual behavior among substance-dependent inpatients. *Personality Disorders*, 2(3), 209-219. <https://dx.doi.org/10.1037/a0021878>
- Vaughan-Turnbull, C., & Lewis, V. (2015). Body image, objectification, and attitudes toward cosmetic surgery. *Journal of Applied Biobehavioral Research*, 20(4), 179-196. <https://doi.org/10.1111/jabr.12035>
- Vicary, A.M., Fraley, C.R. (2009). Choose Your Own Adventure: Attachment Dynamics In a Simulated Relationship. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 1279-1291. <https://doi.org/10.1177/0146167207303013>
- Walter, K. V., Conroy-Beam, D., Buss, D. M., Asao, K., Sorokowska, A., Sorokowski, P., ... & Zupančič, M. (2020). Sex differences in mate preferences across 45 countries: A large-scale replication. *Psychological Science*, 31(4), 408-423. <https://doi.org/10.1177/0956797620904154>
- Zapf, J. L., Greiner, J., & Carroll, J. (2008). Attachment styles and male sex addiction. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 15(2), 158-175. <https://doi.org/10.1080/10720160802035832>